

Kényszereregységet kért a Marmorosch, Blank & Co.

Averescu filippikája

Lázás készülődések a politikában —
A kormány tagjai az uralkodó előtt

Igazán tulás volna azt állítani, hogy egy-
hangu telnék nézünk elébe! Az ország egyik
legnagyobb pénzintézetének sokáig elinjekció-
zott inzulenciája ma talán minden belföldi
eseménynél fontosabbnak látszik, pedig ha je-
lentőségében már napok óta az események
élére került, ez nem jelenti azt is egyben, mint-
ha a Marmorosch-bank fizetésektelenségé-
nek hosszú vajadásán kívül még nem volna
néhány más hasonló, hosszadalmas válságunk
az egymást kergető események hazai szinpa-
dán. Hogy a sok gazdasági gond mellé beszél-
jünk még a politikáról is. — a kormány már
napok óta — mondhatnánk — a vonaton tölti
idejét, aminél Bucurestől Sinaia-ig és vissza
tanácskozik: ma délután maga az uralkodó el-
nökölt a sinaia-i koronatanácsra, amelynek
tárgya az állami költségvetés, a gazdasági és
pénzügyi helyzet volt.

Iorga miniszterelnök maga is autón sie-
fett a koronatanácsra, hogy személyes részt-
vételével is segítsen emelni a költségvetés ká-
tyuba jutott szekerét. Imponáló volna az elszá-
nás bátorsága, ahogy a kormány megküzdeni
próbál a válsággal, ha nem volna meg ugyanez
a bátorsága az ország valamennyi pártjának is.
Ha Iorga autón Sinaia-ba szágul: Du c á t nem-
zetközi expresszek röptik Párisba, ugyanana-
nak a célnak, a hatalom megnyerésének és biz-
tosításának érdekében. Sőt, Duca már úgy vé-
li, hogy kissé messzire is ment s készül haza-
felé a jólismert Anghel escu val együtt.
Mert amint nincs minden jelentőség nélkül az,
hogy Lupu dr. egész Temesvárig elfárad,
csak hogy Erdély és Bánát földjéről is vihessen
magának egy-két szál virágot népszerűségének
regáti Makart-csokrába, bizonyára nem merő
szórakozásból gyűjtötte maga köré híveit Bu-
curestiben Averescu marsall sem arra az or-
szágos jellegű kongresszusra, amelyen párt-
vezetőségi új választás formalitása alatt nagy
készülődések kezdődtek a kormánynak kész-
ségei átvételére. A néppárt, a nemzeti-pa-
rasztpárt, a Lupu-párt, a liberális-párt, pro-
és kontra-párt: valamennyi hajlandó még
mindig vállalni a kormányzással járó felelőssé-
get, mert egyikük előtt sem kétséges az, amin
ma már a legegyszerűbb falvakban is elgondol-
koznak az emberek: hogy csak ők, külön és
függetlenül képesek helyreállítani az élet nor-
mális gazdasági létketését, a hitelt, a bizalmat
és a munka régi értékét... Averescu marsall
igen erős filippikát mondott például a nemzeti-
parasztpárt ellen és katonás rövidséggel intéz-
te el vezéreit: Mironescut, Titules-
cut és Vaidát. Megemlítette továbbá, hogy
a Iorga-kormány kísérete minden eddiginél
rosszabb, hiszen mégcsak nem is pártkormány,
holott az uralkodó felhatalmazta őt annak nyil-
vánosságra hozatalára, hogy a király nem fog-
lal a politikai pártok megsemmisítése mellett
állást... Averescu követelte a parlament fel-
osztatását, a szabad választásokat, a decen-
tralizációt, harcot a korrupció és demoralizáció
ellen, sőt ugylátszik, reánk is kiterjesztette
védelmét, mert követelte az alkotmányser-
tek szigorú megtorlását...

Csak hogy...

Csak hogy az a baj, hogy már senki sem
figyel a hangzatos politikai bülbül-csalogányszóra.

Washingtoni eredmény: egy kis kommuniké

Ellentétek Laval és Borah szenátor között — „Nem lehet Európában
addig békére gondolni, amíg a békeszerződések fennállanak“ — Ami
előbbre való a leszerelésnél — Borah szenátor feltűnésteltő kijelen-
tései — A kia ott kommuniké élénk csalódást keltett

Titkos diplomáciai tárgyalások Franciaország, Németország és Ausztria között

A világ csupán egy illúzióval lett szegé-
nyebb az amerikai Egyesült-Államok elnöke-
nek és Franciaország miniszterelnökének
washingtoni találkozója után. Ma már milliók
és milliók tudják ugyanis, hogy a népek sor-
sát nem változtathatja meg az a körülmény,
ha pár politikus egy közös zöldasztalnál, vagy
a fehér abrosz mellett összeül és elbeszélget.

Az urak mindvégig kifogástalanul higgad-
tak voltak, ha leszámítjuk az amerikai szená-
tus szókimondó szenátorának, Borahnak a
megnyilatkozásait, amelyek némi magyaráz-
kodásra kényszerítették Amerika előkelő ven-
dégét. Hogy mennyire higgadtak voltak, az
meglátszik az eredményen is. A kommuniké,
ami a nagy hegyek vajadásából megszületett.
Vigasztaló azonban, hogy a világ már kezd
kinőni a verejtékkel megfaragott kommunikék
ketrecai közül és a zöldasztalok udvarias urai-
nak sima mondataitól függetlenül is megbir-
kózni kényszerül a saját tényleges problémá-
val. A francia miniszterelnök leszerelésellenes
politikai fiaszkója cseppet sem örvedetesebb,
mint amilyen szomorú az a tény, hogy Ame-
rika csak saját trezorjainak nyílásain át haj-
landó foglalkozni Európa nyomorúságával s
ha lesz valami gyakorlati hatása a washingtoni
találkozónak a kulturemberiség életében,
minden bizonnyal igazságtalanság lenne Ho-
vert, vagy Lavalt azért gáncscsal, vagy elis-
meréssel illetni. Beszámolónkat az események-
ről az alábbiakban adjuk:

Félreértések Borah szenátor és Laval között

Laval miniszterelnök szombat este le-
nyával, Stimson külügyi államtitkárt látogatta
meg Woodlyben. Elutazása előtt Wilson elnök
sírjára nagy koszorút helyezett el ezzel a föl-
irással: „Wilson elnöknek Pierre Laval fran-
cia miniszterelnök.“

Stimson villájában garden party volt La-
val tiszteletére, amelyen résztvettek Mellon
pénzügyi államtitkár és Borah szenátor. Áta-
lános feltűnést keltett, hogy Borah és Laval
két óra hosszat beszélgettek egymással. A két
politikus közötti nézeteltéréseknek érdekes pi-
kantériája van. Laval — mint ő maga is meg-
állapította — a „Baltimore Sun“-ban Borah-
nak adott válaszát csak a Borah-interju kira-
gadott élehangú részletére vonatkoztatta. A
francia miniszterelnök tegnap reggel — amikor
Borah nyilatkozatát teljes szövegében elolvas-
ta — szíves hangú levelet írt a szenátornak,
amelyben sajnálkozásának adott kifejezést a
támadt félreértések miatt.

A Laval és Borah szenátor közötti esz-
mecsere után a szenátor kijelentette, hogy a

közte és Laval között fennálló ellentétek sem-
mivel sem csökkentek. Laval kérte Borah-t,
hogy keresse föl vasárnap este a francia nagy-
követségen, de általában úgy látják, hogy
most már semmi remény a Franciaország és
az Egyesült-Államok közötti megegyezésre a
legéletbevágóbb kérdéseket illetően.

A Times egyébként beszélgetést folytatott
washingtoni tudósítója révén Borah szenátor-
ral, aki a következőket jelentette ki:

Leszerelésről addig szó sem lehet, amíg Oroszország le nem szerel

— A kölcsönös veszély-paktumban kifeje-
ződnek a békeszerződések újbóli megerősítése.
Pedig hogyan lehet akkor Európában békére
gondolni, ha fennáll a lengyel korridor és Ma-
gyarország öt darabra hullott szét? Az utód-
államok ezt a helyzetet csakis fegyverrel tart-
hatják fenn. Praktikus megoldás az lenne,
hogyha az érdektelt országok közvetlenül tud-
nának megállapodni egymással.

— A háborús adósságok és a reparációs
költségek közül — mondotta Borah — az ei-
sőt törölném. A franciák és belgák reparációs
követeléseit jogosnak ismerem el, mert a né-
metek által okozott károk nagyrésze még ma
sincs reparálva.

Borah határozottan állást foglalt ezután a
jelenlegi moratóriumok meghosszabbítása el-
len. Kifejtette, hogy jobbnak tartja a reparáci-
ós összegek csökkentését, mint fizetésüknek
eltolását, mert ezzel csupán a nemzetközi hi-
tel szenved. Ellenzi a hadibudget leszállítását.

— Véleményem szerint — mondotta — a
versaillesi szerződés revíziója a leszerelésnél
előbbre való. Franciaországnak kell megszab-
nia, hogy milyen módon történjék a leszerelés.
Általános leszerelésről azonban nem lehet szó
addig, amíg Oroszország le nem szerel. Mi-
előtt tehát az általános leszerelést elhatáro-
znák, a szovjetkormányoknak is csatlakoznia kell
a leszereléshez, mert érthető, hogy Franciaor-
szág nem akarja kidobni kezeiből a fegyvert,
amíg Moszkva felől 600.000 orosz katona ve-
szedelmé fenyeget.

Nehézségek a hivatalos nyilatkozat körül

Laval miniszterelnök vasárnap reggel vis-
szaérkezett Washingtonba, ahol folytatva ta-
nácskozásait Hoover elnökkel. Délelőtt ismét
összeült a két államférfiu, hogy a sajtó szá-
mára kiadandó nyilatkozatot megszerkesszék.
Francia forrásból oly hírek láttak napvilágot,
hogy a nyilatkozat tartalmát illetően bizonyos
nehézségek támadtak, mert a tárgyalások so-
rán amerikai részről különböző kívánságok
hallatszottak, amelyek a francia állásponttal

több kérdésben nem egyeztek. Végül is a késő esti órákban befejezték a közös kommuniké

„A két ország között kölcsönös és őszinte világgazdasági helyzet, a leszerelés problémája, került szóba. A tárgyalásoknak nem kölcsönös kötelezettségek vállalása volt a célja. A moratórium lejárt előtt új egyezség létrehozása szükséges a jóvátételi és a különböző adósságok kérdésében. Konkrétumok azonban a beszélgetések alkalmával ezirányban nem történtek. Így ennek az új egyezségnek kezdeményezését az érdekelt kormányoknak kell elindítaniok. Mindkét fél, úgy Franciaország, mint Amerika, meggyőződése az, hogy a leszerelési konferencia teljesíti majd hivatását az állandó béke biztosítása dolgában. Egyöntetű az a megállapítás is, hogy a béke előfeltétele a gazdasági egyensúly helyreállítása és az általános bizalom visszatérése”.

Amerikai politikai körökben a kommünké élénk csatározást keltett és nagyon csodálatraméltónak tartják, hogy Hoovernek a tárgyalások során nem sikerült Laval jelentős politikai engedményekre rábírnai. A sajtó csak Borah gerinces magatartását helyesli, aki férfiasan, bátran megtett őszinte kijelentései olykor bombaként hatottak. Általános az a nézet, hogy, kár volt Laval meghívni Amerikába.

Paris meglegedett

A párisi közvélemény rendkívül meglegedett Laval utjának kimenetelével és Laval sikerével. A Journal szerint a francia álláspont teljes diadalt aratott. Laval, amint hazaérkezik, első lépése az, hogy szakértőkkel még a Hoover-esztendő lejártá előtt megvizsgálattja Németország fizetőképességét.

Beavatott forrásból származó értesülések szerint Franciaország-Anglia-Németország között titkos diplomáciai tárgyalások indultak meg arravonatközöleg, hogy Hoovert Európába hívják. Brüning német kancellár egyébként azzal a tervvel foglalkozik, hogy Laval után ő is áthajózik Amerikába.

Párisból jelentik: Laval levélben igazítja helyre legutóbbi sajtónyilatkozatát, amelyet többen félreértettek. A levélben leszögezi, hogy nem foglalhatja el azt az álláspontot, amelynek a békerevizio a programja.

„Franciaország békét akar és ezért nem követheti a revizio eszméjét” — írta Laval — „... mert kérdezzék csak meg Romániát, Jugoszláviát, Csehszlovákiát és Lengyelországot, vajon ezek az államok milyen állápontra helyezkednek a mai határok megváltoztatásának felemlítésekor...?”

Laval nyilatkozatával szemben rendkívül érdekes Macdonald angol miniszterelnöknek a

megszövegezését, amelyet az alábbiakban közzölt a Havas-ügynökség:

barátság, s a tárgyalások alkalmával a jelenlegi továbbá az adósságok megfizetésének kérdése került szóba. A tárgyalásoknak nem kölcsönös kötelezettségek vállalása volt a célja. A moratórium lejárt előtt új egyezség létrehozása szükséges a jóvátételi és a különböző adósságok kérdésében. Konkrétumok azonban a beszélgetések alkalmával ezirányban nem történtek. Így ennek az új egyezségnek kezdeményezését az érdekelt kormányoknak kell elindítaniok. Mindkét fél, úgy Franciaország, mint Amerika, meggyőződése az, hogy a leszerelési konferencia teljesíti majd hivatását az állandó béke előfeltétele a gazdasági egyensúly helyreállítása és az általános bizalom visszatérése”.

békerevizio kérdésében tett újabb nyilatkozata, amely a következőképen hangzik:

— Itt vannak azok az elhamarkodott intézkedések, amelyeket a békeszerződés lefektet-

Megzavarták Aradon a „Feketeszaru cseresznye” ma-esti előadását

Éretlen suhancok riasztó-pisztolyt sütöttek el a karzaton az első felvonás legizgalmasabb jelenete alatt — A „tetteseket” a rendőrség őrizetbe vette

Az a felháborító izléstelenség, amely az aradi magyar színház erkélyén az előadások megkezdése óta mindenki megbotránkozására hangos garázdálkodásokba kapott lábra, ma este, a Feketeszaru cseresznye negyedik előadásán újabb merényletet engedett meg magának a színházi közönség szórakozása és a színészek igazán értékes, tiszteletre és megbecsülésre méltó munkája ellen. Az Aradi Közönség nem tévovázott energikusan kelni ki a karzaton folyó szisztematikus rendzavarók ellen, akiket a rendőrség figyelmébe ajánlottunk, mert ma is lehetetlen állapotnak tartjuk, hogy a magyar szó igazi művészetet jelentő otthonában szenvedni kényszerüljenek mindazok, akik felejtetni, szórakozni és maguknak esztétikai élvezetet szerezni mennek. Figyelmeztetésünk idején történt, mert Hunyady Sándor darabjának első felvonása elején, annál a jelenetnél, amidőn Irina (Poór Lili) és a magyar huszártisztek között egy incidens játszódik le, az erkély sötétjében váratlanul lövés csattant el, amelytől mindenki érthető módon összereszt. A színpadon a játék egy pillanatra megállt, pár másodpercig elnémultak a szereplők és minden szem az erkélyre tekintett fel, ahonnan dulakodás zaja hallatszott le a parterre. Poór Lili,

tek és amelyeknek céljuk az volt, hogy képessé tegyék a nemzeteket adósságuk megfizetésére. Akkor a szenvedélyek uralkodtak az ész felett, az idők haladtával azonban kiderült, hogy ezekkel az intézkedésekkel eljutottunk a közélet ingoványához, amelyben megfenekelettünk. Ez a szituáció nemzetközi akció igényel, a melyre a kormánynak fel kell készülnie.

Amíg a francia sajtó Laval újabb diadalától hangos, addig nagy megdöbbenést keltett bessz uralkodott ma a párisi tőzsdén úgy az állami, mint a magánpapirokban. Az angol font a dollárral szemben megerősödött. Pénzügyi körökben ezt a bessz azzal magyarázzák, hogy Lavalnak nem is volt olyan nagy sikere Amerikában, sőt ellenkezőleg — kudarcot vallott.

megőrizve hidegvérét, amelynek már több próbat kellett szerencsésen kiállnia Aradon, a pillanatnyi meglepetés kényszerű szünete után folytatta szerepét és ez a tény megoldotta a helyzet feszültségét. A közönség megnyugodva figyelt fel ujra a színpadra, a darab tovább gördült és minden különösebb további incidens nélkül ért is véget.

Az ügyeletes rendőr ezaiatt a gallériáknál fogva vitte ki a színházból azt a két himpellért, akik az előadást megzavarták. Két tizenegy év körüli suhanc bujt meg még az előadások megkezdése előtt a padok alatt, azzal a szándékkal, hogy az első felvonás legizgalmasabb jeleneténél elsütik a magukkal hozott és eddig még ismeretlen forrásból szerzett riasztó-pisztolyukat. A két suhancot Ioanovici detektív állította elő a központi rendőrségen, ahol holnap kezdik meg kivallatásukat. Az éretlen kölykök egyelőre azt vallották, hogy saját mulatságukra találták ki a merényletet a közönség és a színészek idegei ellen. Egyelőre őrizetben maradtak.

A rendőrség kötelessége, hogy Arad színházjáró és érette anyagi áldozatot hozó közönségének művészi élvezetét ne zavarhassák éretlen garázdálkodások.

Schnitzler Arthur, az orvosköltő

Írta: WERNER SÁNDOR dr.

Arthur Schnitzler, a halál és a szerelem lélekelemző nagy poétája, aki az emberi végköltszetét annyi finom változatban tudta hozni, mint kivüle kevés más költő, 69 éves korában Bécsben hirtelen meghalt. Egy csöndes erdei séta után vette őt birtokába az elmulás, amikor előbb még az őszi bécsi erdők lombjainak haldokló, édes illatát szivta magába és a mikor röviddel előbb még a bécsi Práter egy-egy rája pergő sárguló falevelét gyöngéd szeretettel simította le magáról a napos, sárgaszínű, zizegő őszi délelőttön.

Csöndesen, önmegadással, halásan simult át az elmulásba annak a költőnek a lényé, akinek költészetében titakozó vörös fonálként vonult fel az elmulás, mint egy megérthetetlen, rettegő végzettség. Schnitzler, az orvosba oltott költő nem tudta sohasem odaállítani a halált, mint a fiziko-kémiai életfolyamatok megnyugtató megszűnését, hanem mint egy tompafényű, mélytűző élesen kicizellált egocentrikus képzetet, amely azt kiáltja: Meghalt az „én”... Meghalt egy egész világ! Schnitzlernél a halál elháríthatatlan vad, ősi kényszerűség, a melyet a rémület és titkzatos megboradás szó át és a mely keményen, lángolón csap le az élet tartalmas ösztönére. És eljött érte is a rontás, az ő ellensége: a halál. Tapintatosan, nyugodtan, szeliden férközött azonban hozzá a bosszuállás minden színe nélkül avval a Nothnagel orvosprofesszor körvonalazta nemes euthanasiával, amely az élet végét szeliden enyhe átsimulással varázsolja át.

Schnitzler Arthur, az egykor hírneves bécsi gégeorvos professzor, a magyar származá-

su Schnitzler János fia ifju éveiben ingadozott, vajjon lélektani megismeréseit mint természetbuvár orvos vagy mint költő értékesítse. Mikor a mult század 90-es éveiben a természettudományok evolúciója azt a mindent megdöntő nézőpontot vetette felszínre, amely a sexualizmushoz csucsosodott ki, az összefüggések elemi erővel csaptak át és jutottak kifejezésre az akkori bécsi lángelkű intellektuosokban. A filozófus Weininger Ottó mély és végzetes tudással tör lándzsát mellette az ő sexualfilozófiájában, a nagyszerű biztonságu, hatalmas lendületű bécsi orvos: Freud ekkor alkotja meg nagyhorderejű élettanát, a sexualbiológiát és Schnitzlerben, az orvosköltőben ekkor bontakozik ki a bécsi sajátos „charme”-ből fakadólag és kiemelkedőleg az ő éles meglátásokban oly gazdag költészete: sexualnoéizise, a mely őt végleg elszakítja az orvosi hivatástól és életét teljesen az irodalom szolgálatába állítja.

Alig akad Schnitzler másfél emberöltőnyi írásai között olyan, amelyben meg ne csillanna egy-egy súlyosabb vagy könnyebb természetű orvosi meglátás. Bécs a 90-es években az összes orvosi műveltségek klasszikus központja volt. Olyan lángelmék biztosították a nagy tudományos épület alapjait, mint Rokitsky, Skoda, Hebra és Oppolzer kiknek örökét most Nothnagel, Billroth, Hyrtl és Kaposi lendítenek fénykorának zenitje felé. Ebben a légkörben nevelkedett Schnitzler tudása és fantáziája, evvel itatódott át költői lendülete és az ifjúkor feledhetetlen emlékei. Ilyen alapokat érzünk meg az ő műveinek tiszta, mondhatni aseptikus átlátszóságában és így pattannak ki a deduktive gondolkodó természetvizsgáló tollából a két emberi, egymásba fonódó sorsmotívum, a szerelem mint az élet „Auftaktja” és a halál mint az „Abklang” színes változatai, melyek clair-obscur-je olyan, mintha a kontrasztok fes-

tőfejedelmé. Rembrandt gondolta volna ki őket.

Schnitzler direkt orvosi tárgyú és alapgondolatu művei közül leginkább a „Professor Bernhardt” emelkedik ki, melyben egy nagy ethikus orvos rajzolódik elénk, ki mártírsorsban is minden kálváriákon keresztül viszi diadalra orvosi és tudományos meggyőződését. A „Paracelsusban” a suggestio és a hipnozisz, a lélek és az idegek e csodálatos játéka bontakozik megkapanóan elénk. Az öregedés lelki analízise: Dr. Gräsler, der Baderarzt, melynek melankólikus lírája bizonyos öniróniával a nemiség végzettségű lassu leáldozásának megfestésében éli ki magát. Az „Ifju Medardus” sorsüldözött öreg orvosa, az orvosi gyakorlat robotosának megható szilhuettje, míg az „Ut a szabadba” című nagy regénynek ifju és öreg Stauber orvosa klasszikusan meglátott alakjai az ideális, filantropikus orvosembereknek.

Ki ne ismerné Schnitzler nagy feltűnést keltett „Reigen”-jét, a „Körbe-körbe” című erotikus ciklust. Vakító, kemény világításban kerül itt boncolókés alá a nemi élet groteszk lelkisége. Örök keresés, finom megértés és soha meg nem állapodó skepsis a nemi terén az „Anatol”, a „Szerelmeskedés”, az „Eiza kisasszony”, a „Casanova hazatérése” és sok más művei, melyekben Schnitzler fölényesen és finoman filozofálja ki, hogy bár az embereket egymáshoz a testi érzékiség parancsa kergeti, legyen az vakság vagy önámítás, amely az élvezetet érzéssé hazudja, olyan megélés ez, a mely magasabb tartalmat jelent ebben az érdekes, édes vagy fájdalmas muló mámorban.

Schnitzler minden műveiben és minden melódijában a kísérleti adatokat gyűjtő természetvizsgáló jelenik meg, aki mikor saját lelkének és idegen lelkeknek boncolásai adatairól ad számot, elénk varázsolódik írásainak minden alakján keresztül a hívó skeptikus: az orvos.

A kényszeregyezés mellett döntött a Marmorosch-bank igazgató-tanácsa

Döntő fordulat a bank ügyében — Izgalom Aradon — Az igazgató-tanács fontos határozatai — Soepkéz és Tabacovici igazgatók lemondását nem fogadták el — A betétesek és hitelezők teljes egészében megkapják követelésüket — A váltó-osztály tovább működik — A bank pénztárai egyelőre nem nyílnak ki

A Banca Nationala aradi vezetőjének fontos nyilatkozata a helyzetről

A Banca Marmorosch, Blank & Co. ügyében ma este döntő fordulat állott be, amennyiben a késő esti órákban a bank igazgatótanácsa hivatalos kommunikét adott ki, amelyben bejelentik, hogy a bank kényszeregyezési kérelmet (concordat preventiv) fog benyújtani az ilfovi törvényszékhez.

A bank szanálására irányuló tárgyalásokat az ország egész közvéleménye feszült figyelemmel kísérte és általános érdeklődés előzte meg azokat a jelentéseket, amelyek most végre az igazgatóság döntő határozatáról számoltak be. Nemcsak Bucurestiben, de a vidéken, itt Aradon is érezhető volt ez az izgalom és a mai nap folyamán a hivatalos ünnep ellenére számosan hívták fel a városból telefonon érdeklődők és érdekeltek a Marmorosch, Blank & Co. aradi fiókját, akik mind a legfrissebb hírek iránt érdeklődtek és főleg aziránt, hogy megnyílnak-e holnap, vagyis kedden a bank pénztárai, mivel tudvalevőleg a miniszteri rendelet eddig a dátumig rendelt el szünetet a bank ügyvezetésében.

A legújabb eseményekről egyébként az alábbi részletes tudósításban számol be az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítója:

Tegnap este a Marmorosch, Blank & Co. igazgató-tanácsa izgatott hangulatu értekezletet tartott, amelynek végső határozataiképpen visszautasították Blank Aristid elnök, Tabacovici igazgató és Soepkez vezérigazgató lemondását. A bank igazgató-tanácsának tegnap esti határozata szerint ma délelőtt kellett volna összegyűlnie, azonban az értekezletet közbejött akadályok miatt estére halasztották.

Hivatalos közlemény az igazgató-tanács határozatáról

Az Epoca mai száma hosszú cikkben foglalkozik a Marmorosch, Blank & Co. helyzetével s a legvalószínűbbnek azt tartja, hogy a bank a moratóriumkérés mellett fog dönteni.

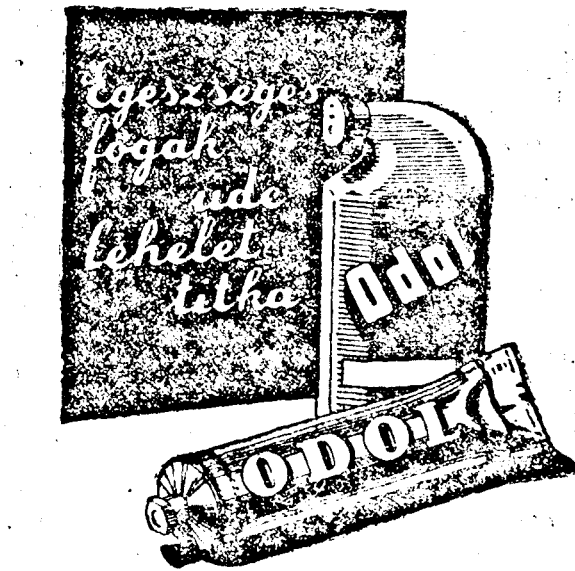
A Marmorosch-bank igazgató-tanácsa ma délelőtt és délután folytatta tanácskozásait a fizetési nehézségekkel küzdő bank helyzetére vonatkozólag. Az igazgató-tanács határozatairól az esti órákban a következő hivatalos közleményt adták ki:

„A Banca Marmorosch, Blank & Co. igazgató-tanácsa értesítést kapott a pénzügyminisztertől, hogy azt a megállapodást, amelyet az állam és a Banca Nationala között a Marmorosch, Blank & Co. reorganizációjára vonatkozólag terveztek, nem fogják megkötöni. Ennek következtében az e célból szükséges intézkedéseket sem fogantositják. A pénzügyminisztérium értesítése után a bank igazgató-tanácsa a következőket határozta el:

1. Visszavonja azt az elhatározását, hogy tudomásul veszi Blank Aristid elnök, Soepkéz Richárd vezérigazgató és Tabacovici igazgató lemondását. Miután azonban Blank Aristid váltig kitart lemondása mellett, az igazgató-tanács végül is úgy határozott, hogy az ő lemondását elfogadja, azonban Soepkéz és Tabacovici igazgatók lemondásával kapcsolatos határozatát nem változtatja meg.

2. A Banca Marmorosch, Blank & Co. kényszeregyezséget kér és hitelezőinek, valamint betéteseknek követelésük teljes megfizetését ajánlja fel.

3. A váltóosztály megszakítás nélkül tovább működik. A safek és értékpapírok a klientszertől, hogy azt a megállapodást, amelyet az állam és a Banca Nationala között a Marmorosch, Blank & Co. reorganizációjára vonatkozólag terveztek, nem fogják megkötöni. Ennek következtében az e célból szükséges intézkedéseket sem fogantositják. A pénzügyminisztérium értesítése után a bank igazgató-tanácsa a következőket határozta el:

sek rendelkezésére állanak és azok a pénztárak megnyitása után felvehetők. Ezek a tételek nem szerepelnek a bank passzívái között és így tehát biztosítva vannak.”

A bank pénztárát egyelőre nem nyitják ki

A Marmorosch, Blank & Co. pénztárát egyelőre nem fogják kinyitni. A bucuresti-i törvényszéken csak délután van hivatalos óra és így a kényszeregyezési kérvényt a bank csak kedden délután nyújthatja be.

Az intézet igazgató-tanácsának határozatát ma este hatalmas tömeg várta a bank épülete előtt. A tömeg izgalommal vette tudomásul az igazgató-tanács határozatát és a

kényszeregyezés híre pillanatok alatt terjedt el a fővárosban. A holnapi nap folyamán erős kordont vonta a bank épülete körül és ugyancsak kordon fogja körülvenni a pénztár-megnyitás napján ugy a bankot, mint annak fiókjait.

A bank által kiadott hivatalos kommuniké nem említi meg a kényszeregyezési ajánlat két lényeges részletét, amelyek pedig különösen a betétesek szempontjából bírnak nagy fontossággal, tudniillik azt, hogy a felajánlott kvótát a Marmorosch, Blank & Co. hány év alatt és milyen kamattal kívánja kifizetni.

A kényszeregyezési kérelemről szóló hír vétele után az Aradi Közlöny munkatársa felkereste a Banca Nationala aradi fiókjának vezetőjét, Badea Vazult, aki a következőkben nyilatkozott az újonnan elkészült helyzetről:

A jegybank kategorikusan cáfol

— A Banca Nationala vezérigazgatóságának ma érkezett meg Aradra egy körlevele, amelyben a jegybank vezetősége kategorikusan cáfolja azokat a híreket, mintha a Banca Marmorosch, Blank & Co.-nak szoros összeköttetése lenne volna a többi pénzintézetekkel és mintha a Marmorosch, Blank & Co. fizetési nehézségei következtében több más pénzintézet is beszüntetné fizetéseit. Le kell szögezni azt is, hogy semmi néven nevezendő rendelet sincs arra vonatkozólag, mintha a bankok a látra betett (á vista) betéteket blokkálták volna, vagyis azokat is csak időhöz kötött felmondással fizetnék ki. A Marmorosch, Blank & Co. kényszeregyezése ennek a pénzintézetnek belső ügye, így tehát nem érinti a többi bankokat. Hangsúlyozni kívánom, hogy a körlevél leszögezi azt is, hogy a Banca Nationala bármikor rendelkezésére áll az összes szolid ügymeneteli bankoknak.

Az utóbbi két nap eseményeiről az alábbiakban számolunk be:

A Marmorosch, Blank & Co. kényszeregyezésével kapcsolatban nem érdektelen megemlíteni azt a tényt, hogy a legutóbbi tanácskozáson, amelyet a pénzügyminisztériumban tartottak már nemcsak pénzügyi szakemberek, hanem jogászok is megjelentek. Ezen az értekezleten Argetoianu, Manoilescu, Anboiu és Tabacovicion kívül a bank három ügyésze: Pantazi, Rosenthal és Anibal Teodorescu is megjelent. Tabacovici igazgató részletes beszámolót tartott a bank ügymenetéről és annak jelenlegi helyzetéről, míg a három ügyvéd a probléma jogi oldalát ismertette. Ekkor nyilván már a kényszeregyezési kérelem módoszatát vitatták meg.

A kiegyezési kvóta 100 százalék lesz

Illetékes helyről kiszivárgó hírek szerint még vasárnap elterjedt a híre annak, hogy a Marmorosch, Blank & Co. igazgatósága azért ült össze, hogy a kényszeregyezés kérdése felett döntsön. A tárgyalások folyamán minden igyekezetet arra irányult, hogy ebben az esetben kivételes intézkedéseket fogantositssanak, hogy a hosszadalmas kényszeregyezési eljárást kikapcsolják. A főnehézséget az képezte, hogy körülményes a hitelezők kategóriáját körülhatárolni, azonkívül nem akartak precedenst teremteni.

A vélemény az volt, hogy a kiegyezési kvóta mindenképpen 100 százalék alatt lesz. Hogy minél magasabb kvótát érthessenek el, az állam le fog mondani egy cca 600 millió lejt kitevő váltótárca követeléséről. Ugyancsak le fog mondani a mintegy 800 millió lejt kitevő követeléséről az a négy bucuresti-i nagybanc, amely a Marmorosch, Blank & Co.-val együtt alapította meg ez év augusztusában a Bank-

Senkisem tagadja, mindenki bevallja...
hogy a világ legaranyosabb filmszínésznője:

Liane Haid

s ezért táncolnak eszeveszetten a

FÉRFIAK LUCY KÖRÜL

CENTRAL-mozgó.

TAVIRAT.

Oradea 1931. október 26.

Aradi fióküzletünk raktárkészletét annak visszaállítására előtt előállítási áron alul is el kell adni

Derby cipőgyár.

szindikátust. A négy bank követelésének fedezésére azonban elegendő értékpapír van. A többi bankok helyzetét a Nemzeti Bank alaposan megvizsgálta és azután arra a meggyőződésre jutott, hogy nem fenyegeti azokat veszély. Egyetlen intézet kivételével nincsenek a bankokban olyan betétek, amelyek kiszivároghatnának, ezenkívül a Nemzeti Banknak módjában áll a kérdéses intézetet jelentősebb összeggel segíteni.

A nagybankok nem segítik a Marmoroscht

A Cuvantul vasárnapi számában hosszabb cikkben foglalkozott a Marmorosch, Blank & Co. helyzetével és abban szintén annak a nézetének adott kifejezést, hogy a bank kényszer-egyezséget fog kérni.

A tegnapi tárgyalásokon — írja a Cuvantul — a bank igazgatóságának tagjai erre a konklúzióra jutottak. Most a legmegfelelőbb formát keresik, amennyiben azt akarják elérni, hogy a betétesek, mint a hitelezők követeléseiknek száz százalékát kapják meg.

A lap mára, vagyis hétfőre jóslta be a kényszer-egyezségi feltételek nyilvánosságra hozatalát.

Vasárnap Argetoianu újból értekezletre hívta össze a nagybankok vezetőit, akiket arra igyekezett rábírní, hogy vegyenek részt a Marmorosch, Blank & Co. talpraállításában. A bucuresti-i nagybankok visszautasították a pénzügyminiszter kívánságának teljesítését és kijelentették, hogy a jelenlegi viszonyok között elsősorban önmagukról kell gondoskodniok és saját magukat kell felvértezniök. Nem rendelkeznek olyan anyagi erők felett, hogy más pénzintézeteket is támogathatnának.

A bank igazgatói tegnap összeállították a státust, amely szerint a bank aktívái jóval meghaladják a tartozásokat. Manoilescu és Argetoianu tegnapi tárgyalásairól tegnap csak annyit szivárogtat ki, hogy *Manoilescu és Argetoianu ellentétes álláspontjait tegnap sem sikerült ötvídelni.* Manoilescu ugyanis kijelentette, hogy a Nemzeti Bank nem vállalhatja a szanálást, mivel az összes hitelezők kielégítésére több

mint másfél milliárd lejre lenne szükség, ami olyan horribilis összeg, amelyet a Banca Nationala most nem nélkülözhet. Manoilescu utalt a Banca Generala ügyére, amelynek egyezségét a hitelezőkkel éppen a napokban hagyta jóvá az ilfovi törvényszék. Itt is több mint egy milliárdos összegről van szó és a bank önjelölte egyezett meg a betétesekkel, akik három részletben kapják meg követeléseiket.

Ma este egyébként ülést tartott a Banca Nationala igazgatótanácsa, amelyen felolvasták azokat a táviratokat, amelyeket a külföldi jegybankok a román Nemzeti Bankhoz intéztek. Az említett táviratban a külföldi jegybankok hivatkoznak a Banca Nationala legutóbbi sürgönyére, amelyben az a *leghatározottabban megcáfolta azokat a híreket, mintha Romániában különleges pénzügyi intézkedéseket kívánának életbeléptetni, vagyis mintha bankzárlatról lenne szó.* A külföldi jegybankok leszögezik, hogy a Banca Nationala távirata nagyon előnyös hatást váltott ki a külföldi pénzpiacra.

A késő esti órákban érkezett jelentés szerint a Banca Nationala igazgatótanácsa ma esti ülésén elhatározta, hogy abban az esetben, ha a Marmorosch, Blank & Co. kényszer-egyezségével kapcsolatban a pénzpiacra nyugtalanság támadna, úgy a megfelelő és szükséges összegeket haladéktalanul a nagybankok rendelkezésére bocsátja.

Szublimáltal megmérgezte magát egy diák

az aradi rendőrség fogdájában — Betörés miatt tartóztatták le Aradon

Ismeretes, hogy a rendőrség elfogta B. I. 16 éves ploesti-i diákot, aki 40 ezer lejt elloptott a szüleitől és azután megszökött. Ma kihallgatták a magáról megfélemedezett diákot és vallomásából tragédiának megrázó részletei tudódtak ki. Eszerint a diák rossz társaságba került, megismerkedett három suhancsal, akik korcsmába vitték és amikor ittas állapotban volt, rávettek, hogy rabolja ki szüleit. A lopott 40 ezer lejt magukhoz véve, Roman városába mentek, ahol egy ismeretlen férfinél szálltak

meg. Bizalmas pillanatokban elbeszéltek a titkukat szállásadójuknak, akiről ekkor derült ki, hogy detektív, aki leakarta őket tartóztatni. Könyörögni kezdtek, mire a detektív kijelentette, hogy 4500 lejt ellenében elengedi őket. Kifizették neki a kért összeget, azután tovább mentek. Amikor a pénzüik fogytán lett, társal megváltak tőle, a diák pedig Aradra jött, ahol a rendőrség lefogta.

A szomorú történetnek ma újabb fejleménye van. A diák, aki azóta már ráeszmélt tetének következményeire, ma hajnalban cellájában két pasztilla szublimáltal megmérgezte magát. Eszméletlen állapotban akadtak rá és azonnal gyomormosást alkalmaztak. Állapota annyira javult, hogy két-három nap múlva már minden valószínűség szerint hazatoloncolhatják.

Terjed a cyprusi zendülés

A bennszülöttek letépték az angol lobogót

Necosia (Cyprus-sziget.) Laronka püspököt, a cyprusi zendülés egyik vezérét Máltába vitték repülőgépen és a társait szintén elszállították. Ezzel a cyprusi zendülés egyik fejezete lezárult. Londoni jelentés azonban arról számol be, hogy az Egyiptomból Cyprusba érkezett újabb katonai csapatokat egyenesen Keryniába kellett vinni, ahol cyprusi mintára újabb lázadás tört ki. A bennszülöttek letépték az angol

lobogókat és helyettük görög zászlót tűztek ki. Famagaustában a tömeg megtámadta a rendőrséget és hidakat, távirópoznákat rombol. Limassolban új probléma támadt. A csöcselék a tenger vizéből só párolt, hogy az állam monopolióját megsértsék. A gyarmatügyi miniszter betiltotta a görög konzul működését, aki elhagyta a szigetet. A kormányzó teljes hatalmat kapott a zendülők letartóztatására és deportálására.

Rejtélyes szerencsétlenség Budapesten

A villamos levágta a lábát egy 16 éves leánykának — Rejtélyes baleset — Néhány nappal ezelőtt ugyanazon helyen szintén szerencsétlenül járt egy 15 éves leány

Budapestről jelentik: A Pálffy-téren ma súlyos szerencsétlenség történt, amelyet egyelőre megfoghatatlan rejtély borít. A helyi érdekű villamos elütötte Kudelka Lili 15 éves bakfisleányt, a villamos levágta mindkét lábát és röviddel kórházba szállítása után kiszervenedett. A rendőri nyomozás során nem messze a tragédia színhelyétől megtalálták a kislány iskolatáskáját, amely mellett egy cédula és egy levél hevert.

A levélen, amely egy nyíregyháza...

leányknak szövege az a címzés állott: „Katonak”. A cédula egyik oldalán pedig ez a szöveg volt olvasható: „Mi történt Margit?” A másik oldalán viszont ez állott: „Margit randevura ment, de elütötte a villamos és meghalt”. Valóban néhány nappal ezelőtt hasonló körülmények között lejátszódott villamostragédia történt ugyanazon a helyen, amelynek áldozata Friedmann Margit szintén 15 éves bakfi volt. A rendőrség most erélyesen nyomoz, hogy milyen összefüggés áll fenn a két szerencsétlenség között.

Grandi Berlinben

Grandi nyilatkozik a magyar-olasz barátságról

Berlinből jelentik: Az olasz külügyminiszter, Grandi a német fővárosba érkezett és a mai nap folyamán hosszas megbeszélést folytatott Brüning birodalmi kancellárral. Grandi és Brüning a legteljesebb nyíltsággal vették tárgyalás alá az aktuális világpolitikai eseményeket, majd az egyik magyar napilap munkatársának az olasz miniszter a következőket jelentette ki:

— A német-olasz harmónia egyike a nemzetek legfontosabb együttműködésének. A magyar-olasz barátság több, mint politika, ezt a barátságot olyan mélység jellemzi, amelyet semmiféle politikai konstelláció nem változtathat meg.

Tűzvész Borosjenőn

Kigyulladt egy deszkaárutelep.

Borosjenőről jelentik: Nagy tűzvész pusztított vasárnap hajnalban Borosjenőn, a Burcsák András féle fatelepen. Hajnali 3 órakor kigyulladt a Burcsák-cég deszkaáru telepe és percek alatt már az egyik deszkaraktár hatalmas lángokban állott. A környék lakói — miután észrevették a tüzet — azonnal értesítették a helybeli tűzoltóságot, amely csakhamar a helyszínre érkezett és nagy apparátussal fogott az oltási munkálatokhoz.

A tűz közben egyre jobban terjedt, amit a nagy szél még jobban elősegített és csak a tűzoltók emberfeletti munkájának köszönhető, hogy a szomszédos raktárak, valamint az alig pár méterre fekvő szalma- és szénakazlak szintén nem váltak a tűz martalékává. Mintegy másfélórás megfeszített munka után sikerült csak a tüzet teljesen lokalizálni. Az eddigi megállapítások szerint a kár meghaladja a 100 ezer lejt.

Fontos Budapestre utazók részére

Szálljon meg a

Merán szállóban

Berlini-tér 7. (Nyugatinál)

Budapest legjobb helyén fekvő modern szállója. Lift, központi fűtés, hideg és meleg folyóvíz, fürdők, telefonos szobák, kávéház-étterem.

Szobák 4.50 P. Pensiók 8 P-től

Egy ágy nál 10, két ágy nál 20% engedmény e lap olvasóinak.

Ötven éve áll fenn Keppich Zsigmond papirkereskedése

Ötven éve áll Keppich Zsigmond az üzlet élén.

Ritka ünnepség középpontjában áll Keppich Zsigmond papirkereskedő és nyomdatulajdonos. Ötven évvel ezelőtt, 1881. október 27-én alapította vállalatát és ami nem igen akad még Aradon, ma is ő maga áll az üzlet élén.

— Ez az, amire legfőképpen büszke vagyok — mondotta Keppich Zsigmond, a városzerte általános becsülésben és szeretetben álló „Keppich bácsi” — aki október 27-én kedden ünnepli meg vállalatának ötven éves fennállását.

Csakugyan, Keppich Zsigmond, aki 50 évvel ezelőtt, mint fiatalember üzletet nyitott, most, 74 éves korában még mindig fiatalos frisséssel dolgozik üzletében és érdeklődésünkre a legnagyobb pontossággal tudja megadni az aradi kereskedelmi élet fejlődésének legfőbb adatait. Hiszen az ő élete a küszöbétől az alkonyatáig szinte egybeforrt Arad életével.

— Amikor én az üzletemet az Eötvös-utcában 1881-ben megnyitottam, — meséli el Keppich Zsigmond — akkor Aradon még csak két nyomda volt: a Neuarader Zeitung és az Alföld nyomdája. Tabajdy főispán felajánlotta nekem, hogy, velem csináltat egy tervezett, kormányparti lapot, én azonban az ajánlatot nem fogadtam el, mert nem akartam politikai kellemetlenségeket. Akkoriban még csak egy „Kereskedő Ifjak Egyesülete” című alakulás létezett, ez alakult át Kereskedők Körévé, amely azután beolvadt a Kereskedők Testületébe.

— A legkedvesebb közéleti ténykedésem az úgynevezett Elhelyező Osztály igazgatása volt. Ez az osztály olyan eredményes, mondhatni áldásos működést fejtett ki a kereskedelmi alkalmazottak elhelyezése terén, hogy a 25 év előtt Aradon tartott kereskedelmi kongresszus alkalmával Budapestről lejöttek tanulmányozni a működését.

— Az üzletem később a jelenlegi Központi Szálloda épületébe költözködött, majd 28 évvel ezelőtt a mai helyiségre mentünk át. Tehát 28 esztendeje itt vagyok, a Neumann-palotában. Talán én voltam az újonnan épült palota első bérlője.

Ezelőtt négy évvel Arad kereskedő társadalmára meleg ünnepséget rendezett a 70 éves Keppich Zsigmond tiszteletére. Művészi kivitelű, meleg érzelmektől fűtött hangu levelek, albumok ennek az ünnepségnek megható emlékei. Az egyik albumot a különböző városok kereskedelmi testületeinek üdvözlő levelei töltik meg. Csak egy idézet a Kun Richárd által szignált temesvári üdvözlő levélből:

... „Testületi tevékenységének, mintaszerű életének erkölcsi tükre felbecsülhetetlen kincs a most szervezkedő kereskedőtársadalom részére.

Az aradi nyomdaiparosok albuma valóságos műremek. Az üdvözlések között ott látjuk az Aradi Közlöny kis üdvözlőversét is: „Hetven év csak? Tévedés lesz. Sokkal több a szám itt. Harctéren ha küzd a vezér, Az idő, amit ott él, Kétszeresen számít.”

Ott látjuk az üdvözlések között az „Erkölcös asztaltársaság” nyomtatványát is, amely megjelenik „minden erkölcsös 70-ik születése napján.” Ennek az asztaltársaságnak Keppich bácsi az elnöke.

Keppich Zsigmond nagyon büszke minderre. Általában büszke az egész életére. Legfőképpen arra büszke, hogy nincs ellensége.

Ottó extrónörökös és Mária olasz királyleány eljegyzése

Toridontól jelentik: A Reuter-iroda értesítése szerint Boris bulgár király házasságának évfordulóját Rómában üli meg, ahova már feleségével meg is érkezett. Hírek szerint ennek az ünnepségnek keretében jelentik be Ottó magyar extrónörökös és Mária olasz királyleány eljegyzését is.

Még e héten bemutatóra kerül:

Lubitsch Ernő leggyönyörűbb filmje:

Anevető főhadnagy

a világhírű Strauss-operett a „Varázskeringő” nyomán.

Niki ... Maurice Chevalier

Franzi ... Claudette Colbert

a
SELECT-
mozgóban

TABU

a Déli tenger csodaszépségű világában lejátszódó szerelmi történet.

F. W. MURNAU,

a tragikus halált halt amerikai német filmrendező utolsó és egyzersmind leghatalmasabb alkotása.

a
CENTRAL-
mozgóban

Érdekes kinevezés az aradmegyei

Savu Constantin fia, Savu Septimiu a prefektura kabinetfőnöke — Savu Constantin Pop Valer erdélyi miniszter szolgálati főnöke lett — Uj kinevezések ezentul csak az erdélyi miniszteriumon keresztül történhetnek —

Bár a mai, hivatali munkaszüneti napon, Szent Demeter ünnepén Arad valamennyi közhivatalában szünetelt a munka, mégis a mai napon következtek be érdekes változások Aradmegye prefekturájának tisztviselői karában. Serbanu György dr. megyei prefektus a mai napon vadászaton vett részt és helyettese, dr. Lazar Agoston megyei közigazgatási igazgató feleségével együtt Lugosra utazott és így nem szerezhetek még tudomást arról a kinevezésről, amelyet az erdélyi miniszterium javaslatára Argetoianu belügyminiszter a napokban eszközölt. A belügyminiszter ugyanis az Aradon általánosan ismert Savu Constantin aradi lapszerkesztő fiát, Savu Septimiu volt vingai szolgabíró a biharmegyei Szalárdra főszolgabíróvá nevezte ki és ebben a minőségben egyúttal Aradmegye prefektusának kabinetfőnöki hivatalának vezetésére detasálta. Savu Septimiu főszolgabíró ma délben érkezett meg Aradra, hogy szolgálati megbízatását Serbanu György dr. megyei prefektusnak bemutatva elfoglalja hivatalát.

Az Aradi Közlöny munkatársának Savu Septimiu, aki vérbeli aradi ember, megérkezése alkalmából a következőket mondotta:

— Tulajdonképpen csak ujra hazajöttem, amidőn új megbízatásomat kezeimhez vettem. Itt születtem Aradon, itt keresek-korcsolyáztam a Szabadság-téren, legszebb emlékeim ide kötnek, ehez a városnhoz. Valahogy az édesapám helyett is örülök most a viszontlátásnak: őt ugyanis Bucurestibe köti le hivatali elfoglaltsága, amennyiben a miniszterelnökség épületében működő erdélyi miniszteriumban dr. Pop Valer erdélyi miniszter ur közvetlen szolgálati főnöke.

— Mi újság az erdélyi miniszteriumban?

— Dr. Pop Valer erdélyi miniszter ur — amint az Aradi Közlöny megírta — a jövő hónap elején, november tizedike után most már több mint bizonyos, hogy Aradra jön. Az erdélyi minisztert édesapám is elkíséri új körútján, hiszen csaknem mindenkit ismer Aradon, mint ahogy kitűnően ismeri általában az erdélyi speciális viszonyokat. Utunk Temes-, Caras-, Severin-megyéken keresztül fog Aradra vezet-

ni: innen tovább Biharmegyébe mennek. Figyelemreméltó máskülönben az erdélyi miniszter ur új körrendelete, amely már elkészült és minden valószínűség szerint a napokban érkezik meg az egyes erdélyi megyék vezetőségéhez is. Ez a rendelet azt közli a megyei prefektusokkal, hogy életbelépésétől kezdve új kinevezéseket csakis az erdélyi miniszteriumon keresztül lehet előterjeszteni és az új kinevezések, valamint mindenféle más hivatali változások csakis az erdélyi miniszterium jóváhagyása mellett válnak majd jogervényessékké. Ez a körrendelet lesz az első hivatalos bejelentése az erdélyi miniszterium aktivitásának, amelyet az a körülmény is jelentőssé tesz, hogy az erdélyi miniszterium egy hárommillió lejes évi költségvetést kapott, tehát megszűnt eddigi „tárcancélikül” jellege.

A helyes út

szép fehér fogak bíráskorát következő: Nyomjon egy adag Chlorodont-fogkefére (speciális kefe fogazott sűrűvel), kefélje aztán fogait minden oldalán, alulról felfelé is és öblítse ki száját gargalizálás közben Chlorodont-szájvízzel alaposan. A hatás meglepő lesz! A Chlorodont használatát még szálalt is kellene, hogy nem házik szappan módjára és hogy pompásbormentá aromája frissítő és üdítőleg hat. Chlorodont-fogkefe egy tubus 32.— Lei és 20.— Lei. Chlorodont-fogkefe 42.— Lei, gyermekéké számára 30.— Lei. Chlorodont-szájvíz, üvegje 98.— Lei és 48.— Lei. Mindenütt kapható. Ezen hirdetés beküldése ellenében ingyenesen küld egy próbatubus Chlorodont-fogkefére a Chlorodont S. A. R. cég, Braşov, Clouac 2.

Az aradi mozik mai műsora

5, negyed 8 és negyed 10 órakor.

CENTRAL MOZGÓ: Premier. FÉRFIAK LUCY KÖRÜL, Vigjáték. Főszereplők: Liane Haid, Walter Rilla, Trude Hesterberg, Lyen Deyers, Oskar Karlweis.

SELECT MOZGÓ Premier. BOMBARIPORT HOLLYWOODRÓL. (Wir schalten um auf Hollywood.) A Metro Goldwyn sztárok parádéja. Közreműködnek: Joan Crawford, John Gilbert, Ramon Navarro, Nora Gregor, Adolphe Menjou, Buster Keaton (Malek), Heinrich George, Dita Parlo és Albertina Rasch világhírű balettlé. Paul Morgan a németek kedvenc komikusa konferál.

H I R E K

Segélyakció a munkanélkülieknek

Holnaptól kezdve a városházán naponta fogadnak el ruhaadományokat.

Az aradi munkanélküli segélyakció hivatalos központi irodája ma, az ünnepre való tekintettel, hivatali szünetet tartott. A jótékony-ság és az emberi könyörületesség előtt azonban nincsenek sem hivatalos, sem félhivatalos ünnepnapiak és a mai nap folyamán is számos aradi családban szedték össze a háziasszonyok a családnak már nem használt ruhadarabjait, hogy holnap a délutáni órákban eljuttassák a munkanélküli segélyakció központi irodájába, a városháza földszinti 31. számú szobájába. Az Aradi Közlöny nagy társadalmi mozgalmat kiváltott nemescélú akciója egyre több és több aradi család áldozatkészségét ébresztette fel, avagy adott számára egy olyan megnyilatkozási lehetőséget, amelyben az emberbaráti szellem anélkül nyilatkozhat meg, hogy az adományozás gesztusával akarna dicsekedni a nyilvánosság előtt.

Amint legutóbbi számunkban megírtuk, az aradi városházának 31. számú szobájában külön erre a célra munkára berendelt munkanélküli hivatalnokok fogják a délutánként beérkező önkéntes ruha-adományokat elfogadni és lajstromba iktatni. Radu Cornel dr. interimár-bizottsági elnök rendelkezése tulajdonképpen holnap, kedden délután lép életbe. Az Aradi Közlöny hetenként fogja, minden hét végén közétenni a beérkezett adományokat és számszerint tüntetik fel, hogy hány kabát, hány nadrág, szoknya, női ruha, fehérnemű, pár cipő gyűlt össze a munkanélküliek számára. A mai napon különben egy nemesszivre valló pénzádomány is beérkezett az Aradi Közlöny kiadóhivatalába a munkanélküli segélyakció anyagi alapja javára: Özv. Vladár Menyhértné 200 lej tjtatott hozzánk. Adományát holnap fizetjük be a város főpénztárába.

— **IDŐPROGNÓZIS.** Változókéony, hűvös idő várható, lecsapódásokkal.

— **Pop Valér erdélyi miniszter csehszlovák kitüntetésé.** Dr. Pop Valér erdélyi miniszter, amint ismeretes, tevékeny vezetőserepet visel az egykori légionáriusok szövetségének élén, amelynek bajtársi összeköttetései Csehszlovákiára és Jugoszláviára is kiterjednek. Amint most értesülünk, a csehszlovák kormány kitüntetéssel akarja megtisztelni az erdélyi minisztert, aki mint tartalékos tiszt, az uralkodó engedélyét fogja kikérni a külföldi kitüntetés elfogadásához.

— **Cantacuzino hazatért.** Bucurestiből jelentik: Cantacuzino munkaügyi és népjóléti miniszter, akinek hosszabb külföldi tartózkodását egészségi állapotának megrendülésével magyarázták, szerdán a fővárosba érkezik. A miniszter még ezen a napon átvesszi hivatalát helyettesétől, Argetoianutól.

Még olcsóbb lett a fotóciikk!

Packfilmek és lemezek minden nagyságban mélyen leszállított áron.
Kizárólag elsőrangú gyártmányok.
Bővebb ismertető árjegyzék ingyen.

BLOCH H. fotóház Arad.

— **A Vasgárdisták váradai kongresszusa.** Nagyváradról jelentik: A belügyminisztérium szombaton értesítette a nagyváradai kveszturát, hogy a minisztérium engedélyezte a Vasgárda szervezet nagyváradai kongresszusát. Nagyváradon a november 12-én és 13-án tartandó gyűlés híre nagy nyugtalanságot keltett, mert a váradai lakosság még jól emlékszik az 1927. évi diákgyűlés vandál eseményeire. Különös aggodalommal tárgyalják, hogy a Vasgárda kongresszusa éppen egybeesik a borsai per tárgyalásával. A per tudniillik szintén november 12-én kezd, tárgyalni a nagyváradai ítélőtábla.

Fantasztikus vád két temesvári rendőrtiszt ellen

A vád szerint merényletet akartak elkövetni a hatóságok vezetői ellen — Osszejásztottak a kommunis-tákkal — Nyilatkozik a temesvári vezérfelügyelő — Erélyes vizsgálat indult

Temesvárról jelentik: Egyik temesvári lap szerint feltűnéskeltő ügyben folytat vizsgálatot a temesvári rendőrség. A vizsgálat vakmerően kitervelt merénylettervekkel áll összefüggésben és — ami az ügy igazi szenzációja — annak középpontjában két temesvári rendőrtiszt áll. A két rendőrtiszt, akiknek nevét a nyomozás érdekében még nem adták ki, a vizsgálat szerint a temesvári kommunista szervezetek egyes tagjaival szövetkezve merényletet akart elkövetni a temesvári rendőrigazgatóság és a kerületi vezérfelügyelőség vezetői ellen.

A nyomozás már azt is kiderítette, hogy Zacchiu vezérfelügyelő ellen e hó 28-án a józsefvárosi Bega-hídon Porumb kerületi felügyelő ellen pedig a nyílt utcán akarták revolveres merényletet elkövetni, míg Gussi rendőrprefektus lakását éjszaka fel akarták gyújtani. A vakmerő tervet egy ismert ifjúkommunista apja árulta el, aki előzőleg az egyik rendőrtiszt besúgója volt és aki feltette fiát a veszedelmes kalandtól. A súlyos vádak-

kal terhelt rendőrtisztek lakásán házkutatást tartottak, amelyek során súlyos kompromittáló adatok kerültek a rendőrség birtokába. Megállapítást nyert ugyanis, hogy a két rendőrtiszt titkos működést fejtett ki az állam biztonságá ellen és Béccsel is összeköttetésben állottak.

Zacchiu vezérfelügyelő az ügyet illetőleg kijelentette, hogy a szóbanforgó rendőrtiszt terve kizárólag bosszúmű lehetett és működésük teljesen öncélú volt. Hogy az összeférhetlenség vádját elkerülje, a további vizsgálat céljából az ügyet a vezérfelügyelő áttette az ügyészségre. Az ügyészség ma, eltekintve az ünnep miatti munkaszünetről, ismét két házkutatást rendelt el. A rendőrségi vezérfelügyelő kijelentette még, hogy a legközelebbi órák vizsgálatától szenzációs adatok napvilágra kerülését várja.

Magáninformációk arról adnak hírt, hogy a szóbanforgó két rendőrtiszt letartóztatása minden órában várható. A vizsgálat teljes apparátussal folyik.

— **Egy aradi urileány tragikus halála.** Tragikus haláleset történt ma hajnalban Aradon. Schamberger László ismert aradi kocsigyártó egyetlen leánya a kora reggeli órákban elköltözött az élők sorából. A viruló szépségű urileány pár nappal ezelőtt erős rosszullétről panaszkodott és ezért szülei azonnal orvost hívtak. Az orvosi vizsgálat epehólyagdagana-tot állapított meg és rögtön ápolás alá vették a beteg urileányt, azonban minden fáradozás hiábavalónak bizonyult, mert Schamberger Mária, aki még alig töltötte be 18-ik életévét, ma hajnali két órakor meghalt.

— **Pankotán kisiklott a villamos.** Világoson a hegyházi vasút Pankotáról Aradra irányított szerelvénye ma kisiklott. A szerencsétlenség a Haas-féle vendéglő előtt történt, ahol a sínek az uttest baloldalaról a jobb oldalra mentek át. A pótkocsi lekapcsolódott, kisiklott és nekivágódva a vezetőket tartó cementoszlopnak, azt derékban kettétörte. Az oszlop letört része ráesett a pótkocsira és csak a szerencsés véletlennek tudható be, hogy az utasokban kárt nem tett a súlyos cementoszlop lezuhanása és a villamos vezetőkek ítése. A vasutársaság mérnöke azonnal a szerencsétlenség színhelyére sietett és megtette az intézkedéseket az esetleges további szerencsétlenségek elkerülésére, valamint a forgalom helyreállítására, amely előreláthatólag csak átszállással történhetik, míg a pályatestet teljesen rendbe nem hozzák.

Legszebb — legjobb — legolcsóbb

PAPLANOK

RUTKAY & BOTYE cégnél

— **Eljegyzés.** Iritz Évát eljegyezte Klein Mózes. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Betörés Szászvároson.** Szászvárosról jelentik: Mózer Alajos szászvárosi puskműves lakásába annak távolléte alatt betörték. A betörők az ablakon másztak be a házba és miután a lakásban mindent felforgattak, elvittek egy aranyórát és 19.000 lej készpénzt. A házigazda távolléte alatt a ház felügyeletével megbízott Pozdina vendéglős a rendőrségen jelentést tett a betörésről. A rendőrségről Rosca Emil komiszár bevezette a nyomozást, melynek eredményeképpen a tetteseket el is fogták Magyarosi Pál és Fehér Juliánna állítólag magyar állampolgárok személyében. A betörőknel megtalálták úgy a pénzt, mint az aranyórát s a rendőrség fogházába szállították őket.

— **Feljelentett aradi cipész.** Az aradi központi rendőrségen feljelentést tettek Komlosan György 21 éves cipész ellen, akit börtöndiopással vádolnak. A rendőrség ennek értelmében Komlosan Györgyöt letartóztatta és az ügyben erélyes nyomozást vezetett be.

— **Égési sebbele belehalt egy két éves aradi gyermek.** Az aradi gyermekkórház igazgatósága ma jelentést tett az ügyészségen, hogy Bontea Ionel 2 éves gyermek, akinek szülei a Str. Ardeului 5. szám alatt laknak, ma meghalt a gyermekkórházban. A gyermeket súlyos égési sebekkel szállították be a kórházba, testének közel egyharmada volt harmadfokú égési sebekkel borítva, úgy, hogy az orvosi segítség már hiábavalónak bizonyult. A kórházi jelenés alapján az ügyészség elrendelte a vizsgálat bevezetését annak megállapítására, hogy a gyermek haláláért kit terhel a felelősség s mi okozta a feltűnően súlyos égési sebeket.

Román, német, francia és angol

nyelveket a legjobb tanerők közreműködésével könnyen elsajátíthat heti 2-3 óra alatt 100 lej havi tandíj mellett. Felvilágosítást ad:

Friedmann Imprénés,

Piața Avram Iancu 21. szám.

Gyermekek részére külön tanfolyam.

— **Véres verekedés Gájban.** Véres verekedés játszódott le vasárnap este Gájban. Több fiatal legény megtámadta Bancia Miklós községi rendőrt és Balogh Péter földművest és mindkettőjüket véresre verték. A rendőrség őrizetbe vette Arzean János, Ostoia Arzen, Stefanut Demeter, Kato György, Máté Lázár és Comlosan Jánost, akikről kihallgatásuk alkalmával kiderült, hogy a rendőrről és a gazdálkodóval már régóta ellenséges viszonyban vannak és ezért most bosszút álltak rajtuk.

— **Leleplezték Hacker Mórno síremlékét.** Vasárnap délelőtt 11 órakor szentelték fel a felsőtemetőben a nemrégiben elhunyt Hacker Mórno aradi uriaszony művészies síremlékét. Nagyszámú közönség gyűlt egybe ez alkalomból a felsőtemetőben: ismerősök, rokonok és családtagok, akik mindvégig nagy meghatottsággal állták körül az új síremlékét, amelynél Frint Lajos evangélikus püspök mondott magasszámnyalásu, gyönyörű gondolatokban gazdag beszédet. A sírköszentelési ünnepség befejeztével a megjelentek virágcsokokkal halmozták el a sirt.

— **A Liszt Ferenc Zenekari Egyesület és a „Melodia” magyar dalkör közös hangversenye** november 3-án lesz a Kulturpalota nagytermében. A hangverseny iránt, mely a két egyesületen kívül még számos kiváló művész csapatból fog állani, már is óriási érdeklődés nyilvánul meg, úgy, hogy hinni lehet, hogy azon nemcsak Arad zenei életének kiválóságai, hanem a megye, sőt Nagyvárad és Temesvár magyar társadalmá is méltó számban fogja képviseltetni magát. A hangversenyre beléptidij nincsen, Műsorok kaphatók Oláh papirkereskedésében, Hartmann Kálmán ékszerésznél és az egyesületek helyiségében. Arad, Str. Romanului 8. szám alatt.

A Magyar Nemzeti Kaszinó is megérzi az idők folyását

Bevezették a menürendszert.

Budapestről jelentik: A világhíres Magyar Nemzeti Kaszinó felett se suhan el észrevétlenül az idők szele. A kaszinó, amely 1827-ben gróf Széchenyi kezdeményezésére 175 taggal alakult és amelyben gyakori vendégek voltak VII. Edward király és Rudolf trónörökös, az utóbbi időben már nem színhelye a híres dáridóknak és esténként kilenc órákor egészen elcsendesedik.

Hogy valamilyen kis életet vigyenek a kaszinó vérkeringésébe, bevezették itt is a polgári menürendszert. 2,60 pengő a kis-, 3,40 pengő a nagymenü. A leggyakrabban Esterházy Lajos herceg, Pallavicini örgróf, Jekelfalussy Zoltán, volt fiúmei kormányzó, Batthyány Elemér gróf, Wenkheim Dénes gróf, Mikes János gróf, szombathelyi püspök keresik fel a kaszinót. Még Magyarország leggazdagabb mágnása, Esterházy Pál herceg csak ritka vendég a helyiségben.

— **Ujabb rendeletet adott ki a hadügyminisztérium a tanulmányi haladékról.** Bucurestiből jelentik: A hadügyminisztérium ma újabb rendeletet adott ki a tanulmányi haladékról szóló kérvények végső határidejére vonatkozólag. A minisztérium megváltoztatta a november elsejei terminust és december elsejéig hosszabbította meg a tanulmányi haladékról szóló kérvények beadásának határidejét.

— **Változás a magyar kormányban.** Budapestről jelentik: Beavatott hírorrásból származó értesülések szerint gróf Károlyi Gyula közelebről kiegészíti kormányát. Ma hosszasan tanácskozott Dr. Korányi Frigyesel, Jakab Oszkárrel és Tyler népszövetségi szakértővel, aki nem hagyja el egyelőre Budapestet.

— **Tihanyi Lajos magyar festőművészt összeszurkáltak és kirabolták Párisban.** Párisból jelentik: A vasárnapra virradó éjszaka Tihanyi Lajosnak, a Párisban élő siketnéma magyar festőművésznek veszedelmes kalandban volt része. Tihanyi hazafelé tartott éjszaka montparnassei lakására, amikor az uccsarkon három ismeretlen férfi utját állta és pénzt követelték. A siketnéma festő nem értette, hogy mit akarnak, mire a támadók rávetették magukat, leütötték és késsel összeszurkálták. A festőművészt kórházba szállították, a támadóknak sikerült elmenekülniök. Tihanyi egyébként ismert alakja a párisi magyar kolóniának és azok az aradiak, akik Párisban folytatták tanulmányaikat, vagy ott éltek hosszabb ideig, csaknem mind ismerik.

— **Emésztési nehézségek, gyomorfájás, gyomorégés, rosszullét, fejfájás, idegizgalom, álmatlanság, gyengeségi állapotok, munkaképtelenség esetén a természetes „Ferenc József” keserűvíz megszünteti az emésztési zavarokat, a vérkeringést helyes utra tereli, felrüssíti a szellemet és egészséges álmot hoz. Az egyetemi klinikákon végzett kísérletek bizonyítják, hogy alkoholisták a Ferenc József víz használata folytán éhségérzetüket majdnem teljesen visszazerezték.** — A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogeriákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Az aradi református leánybiblikör nagyszabású reformáció-émléknappélyt rendezett** vasárnap délután 6 órai kezdettel a református templomban. A templom hatalmas helyisége zsufolásig megtelt hívőkkel, akik nagy figyelemmel hallgatták végig a rendkívül gazdag tartalmú műsort. A reformáció-émléknappélyre az agilis rendezőség a következő programot állította össze. 236. dics. Erős várunk nekünk az Isten 1 és 4. vers. Ima és bibliamagyarázat, előadta Kovács Zoltán s. lelkes. A ref. dalárta énekszáma, vezényelt és orgonán kísért Hirsch József. Rácz Erzsike szavallata. Rode: Violin koncert. Hegedű: Noszkay Mányi, orgona: Gööz J. Nits István J.: A reformáció aktuálítása. Gebhart F.: Uram, én mindent hozok. Éneklete: Ajtay Béláné, orgonán kísért: Gööz Ilonka, Csécsi Imre: Fogadástétel, szavallata: Rékássy Eszti, Ima, Szabó Elza, XI. zsolt. Tebened bizunk eleitől fogva. — A közönség minden egyes műsorszámot kivétel nélkül nagy tetszéssel fogadott, úgy, hogy az előadók a vasárnapi reformáció-émléknappélyen megérdemelt sikert arattak.

A legjobb
ANGOL TEA

a HORNIMAN'S TEA

A mohamedán hitre tért aradi vállalkozó

A gyermektartási per érdekességei — A lefoglalt és elajándékozott butorok — egyik feleségének bonyolult pereskedése a másik miatt

Polgári per és bünvádi eljárás

Bonyolult perben hozott ítéletet az aradi törvénytörvény Popescu—Micula-tanácsa. A per szereplői általánosan ismertek Aradon, még abból az időből, midőn az alperes, Soltz Alajos Mohamed hitre tért át s mint Hadgi Murzsa Soltz egy ismert aradi urleányt vett el feleségül. Török szokás szerint és anélkül, hogy elvált volna első feleségétől. Az imám áldása azonban nem hozott szerencsét Hadgi Murzsa Soltzra, ellenben megindult a per lavinája, a melyet első felesége adott be ellene nő- és gyermektartás címén. A perek már 1929 óta folynak és az elhagyott feleség követelésének biztosítására Cotioiu Romul dr. ügyvéd lefoglalta Hadgi Murzsa Soltz teljes lakásberendezését. A foglalás megtörténte után azonban Soltz átiratta a butorokat második és már Mohamed hitét követő feleségére. Az átiratás megtörténte után pedig — mivel abban az időben még az aradmegyei Bokszezen lakott —

a borosjenői járásbírósnál igényperrel adott be, amelyben kérte, hogy a butorokat, melyek felesége tulajdonát képezik, de amelyeket első felesége lefoglaltatott, oldják fel a foglalási zár alól. A borosjenői járásbírósnak azonban csapár azokat a tárgyakat oldotta fel, amelyekről a török hitű feleség elfogadhatóan, számlákkal tudta igazolni, hogy azok valóban az ő tulajdonát képezik. Pz pedig a berendezés elenyészően csekély részét képezte.

Felebbezés folytán került az ügy az aradi törvénytörvény elé, amely rövid tárgyalás után elutasította a felebbezést és helybenhagyta a járásbírósnak ítéletét.

A polgári perrel egyidejűleg megindult a bünvádi eljárás is. Az aradi ügyészség az ügy iratait már áttette a vizsgálóbíróhoz, aki november másodikán hallgatja ki a bonyolult per bünvádi részében az érdekelt feleket.

— **Az aradi Kongreganisták vasárnap délután zártkörű teadélután rendeztek a Minorita Kulturházban.** A teadélután a legjobb hangulatban folyt le és a megjelent tagok a késő esti órákig együtt maradtak. A teadélután értékes és ügyesen összeállított műsor tette élvezetessé, melynek keretében a Kongregáció leánytagjai mutatták be tehetségeik legjavát.

Könyvek olesó vásárlására alkalom **KERPEL-nél**

— **Műsoros estély a Fehér Keresztben.** Az aradi Baptista Egyházközség vasárnap este fél 8 órai kezdettel jól sikerült műsoros estélyt rendezett a Fehér Kereszt nagytermében. A hatalmas terem zsufolásig megtelt érdeklődő közönséggel. A program közül különösen kiemelkedett az egyházközség énekkara által előadott három énekszám, Sita Dumitrenak „Az erkölcsi ideál a kultúra fejlődésében” című előadása, továbbá Letitia Bui és Elisia Pop urileányok által előadott szavallatok, akik kivétel nélkül nagy sikert arattak. A Baptista Egyházközség ma este ismét megismételte műsoros előadását, amely alkalommal Ungurean Joan, a szövetség főtitkára „A lélek és az áldás” címen tartott nívós előadást. Az énekkar több énekszámot, míg Anna Mot. Elisia Pop és Coti Marianu különböző szavallatokat adtak elő, melyek mind nagy tetszést arattak. Pascu Dániel és Cocut Joan „A baptista hitről” tartottak előadást.

— **Az I. O. G. T. antialkoholista rend „Veritas”** páholya f. hó 29-én taggyűlést tart. Napirend: tisztújítás. A tagok kéretnek teljes számban pontosan megjelenni.

— **Az aradi Cercul de Recrutare ezton is közli,** hogy az 1932. évi kontingenshez tartozó ifjak (az 1910-ben születettek) és mindazoknak a régebbi kontingensekhez tartozóknak a besorozása, akik eddig halasztást kaptak, folyó év november 1-én történik. Ennek értelmében a szóbanforgó ifjak 1931 november 1-én, reggel 8 órákor kötelesek megjelenni a várbán, az aradi sorozóbizottságnál. Meg nem jelenésre nem ad okot az a tény, hogy november elseje vasárnapra esik.

Kommunista szervezkedést lepleztek le Bessarábiában

Bucurestiből jelentik: A bucaresti-i sziguranca nagyszabású, egész Bessarabiára kiterjedő kommunista szervezkedést leplezett le. A szervezet központja Chisenevben volt s ugyancsak itten sikerült letartóztatnia a szigurancaának a kommunista szervezet vezetőjét, Minuscheff volt orosz tábornok személyében.

Minuscheffnek rendkívül kalandos élete van. A cári hadseregben a háboru alatt mint tábornok szolgált és a szovjet kikiáltása után Romániába menekült. Itt a legkülönbözőbb állásoknál vállalkozott, a legkülönbözőbb foglalkozásokba kezdett, így többek között közhivatalnok is volt, majd pedig a nemzeti-parasztpárti kormány alatt mint rendőrtiszt működött. Ő volt az, aki az emlékezetes hotin-i parasztlázadást inscenálta. Azonban ekkor sikerült a felelősség alól kibujnia. A hotin-i parasztlázadás után kezdte meg a kommunista szervezkedést, a mely egész Bessarabiára kiterjedt. Az utóbbi időben működése felkeltette az illetékes hatóságok gyanúját. Figyelmű kezdtek és miután községbevonhatatlanul megállapították, hogy a szovjet szolgálatában áll, letartóztatták. Őrizetbe vétele után lakásán házkutatást tartottak és ennek alkalmával számos kompromittáló adatot találtak. Letartóztatták Minuscheff három bizalmasát is: Vasilicff, Ratof és Nemesciu egyének személyében, akik kurir-szolgálatot teljesítettek Minuscheff és Moszkva között. A nyomozás változatlan eréllyel folyik és a közeleli napokban még érdekes leleplezések várhatók.

— **Pixavon píralt tartalmaz.** A Pixavon a píralt anyag hozzáadásával fertőtlenítő hatással van, amennyiben a haj növéseire és a hajgyökerekre előnyös hatással bír. A Pixavon ennél fogva elsőrangú hajápoló szer. A Pixavon Shampoo használata megszünteti a fejkorpát. Ara 10 lej (2 mosásra elegendő), a folyékony Pixavon (Baby-üvegben 28 lej elegendő 2-3-szori fejmosásra).

SPORT KÖZLÖNY

Váltakozó fölényű játék után megérdemelten győzött a határozottabb Gloria

A fedezetsorok közötti differencia döntötte el a mérkőzés sorsát — A Gloria a bajnokság élén

Gloria-CFR—AMTE 5:2 (1:2)

Rendkívül heves iramú mérkőzés keretében találkozott a két csapat, ellenére annak, hogy az első féldobben szél ellen játszott, az AMTE mégis állandó fölényben volt. A mérkőzés e periódusában az AMTE volt a többet és veszélyesebben támadó, de ugyilátszik, hogy a nagy iram meghosszította magát és helycsere után az állóképesebb Gloria kerekedett felül. A győztes csapat leghasznosabb része a fedezetsor volt, amelynek legjobbjá Faur volt, de a többiek is végig egyenletes munkát végeztek. A védelem is jól látta el feladatát, ebben a részben Albu volt igen jó, míg a csatársor, csak a mérkőzés második felében mutatott elfogadható játékot. Az AMTE legjobbjá Csajka, a fedezetsorban Walter, míg a csatársorban Tollán és Párducz érdemelnek említést. Takács és Faragó a második féldobben igen gyengén játszottak.

Az AMTE kezdi a játékot és a 20-ik percben Párducz korneréből Takács fejese a vezetést jelenti. A 29-ik percben ismét Párducz ível egy sarokrugást, amelyet most Gulyás értékesít. A Gloriának a 44-ik perc hoz eredményt, kavarodásból Tisza góloz. A féldő utolsó percében Párducz rug egy szabályos gólt, amelyet azonban a bíró anullál. A második féldő 2-ik percében már egyenlőt a Gloria, Igna beadását Tisza bevágja. A 16-ik percben ismét Igna fut le, beadását Marianut juttatja hálóba. A 25-ik percben Igna gyors lefutás után centerez, a beadást Marianut befeljei. A 37-ik percben Igna-Marianut összjáték után a szélső beadását Marianut értékesíti. A következő percben Csajka összecsap Ignával, a szélső megsérül. Csajkát pedig a bíró kiállítja. A mérkőzést Probst Viktor vezette.

Az AAC vereséget szenvedett Temesvárott. TMTE—AAC 1:0 (1:0.) A Herbay-bajnokság küzdelme során a széteső csatársora miatt érdemtelen vereséget szenvedett a AAC. A TMTE góllövője Stokklager volt.

A Gloria—AMTE-mérkőzés után a bajnokság állása a következő:

1. Gloria	3	3	—	—	10	2	6
2. Olimpia	3	2	1	—	7	3	5
3. ATE	2	2	—	—	10	0	4
4. AMTE	4	2	—	—	18	10	4
5. AAC	3	1	—	—	2	3	6
6. Transilvania	3	1	—	—	2	4	10
7. Tricolor	3	—	1	—	2	3	18
8. Unirea	3	—	—	—	3	4	10

O A NAC ismét legyőzte a Törekvést. Nagyváradról jelentik: A két örök rivális összecsapása ismét az atlétáknak hozott sikert. Most 2:1 (1:1) arányban Krausz és Ghauczmann góljaival győzték le a Törekvést. A munkáseggyüttes gólszerzője a Temesvárról elszármazott Palmer volt.

Az AAC vereséget szenvedett Temesvárott. TMTE—AAC 1:0 (1:0.) A Herbay-bajnokság küzdelme során a széteső csatársora miatt érdemtelen vereséget szenvedett a AAC. A TMTE góllövője Stokklager volt.

A Ferencváros áll a magyar profibajnokság élén

Az Ujpest, Hungária és Sabaria döntetlenül végeztek — A Somogy és Budai győzelmet értek el pontveszteség nélkül

Buda pestről jelentik: A magyar profi-liga vasárnapi fordulóján több meglepetés volt. Az eddig pontveszteség nélkül álló Ujpest döntetlenül játszott a Bocskaival Debrecenben. A Hungária a III. Kerület ellen is pontot adott le, ugyszintén a Sabaria és az Attila is megosztottak a pontokon. A Budai „11” nagyarányu, valamint a Somogy minimális győzelme a Kispest, illetve Nemzeti ellen a forduló legnagyobb meglepetése. A Ferencváros szenzációsan játszó együttese a kezdet nehézségeit leküzdve, a második féldobben lehangerezte a Vasas csapatát. Még hozzá Turay nélkül. A bajnokság élén jelenleg a Ferencváros áll veszített pont nélkül. A magyar profi-liga állása a vasárnapi teljes forduló után a következőképpen fest: 1. Ferencváros 12, 2. Hungária 11, 3. Ujpest 9, 4. Bocskai 9, 5. Attila 6, 6. Somogy, 7. Budai „11” 5, 8. Kispest 5, 9. Nemzeti 5, 10. Vasas 4, 11. Sabaria 3, 12. III. Kerület 3 ponttal. A vasárnapi bajnoki fordulóról számolóknak alább adjuk:

Ferencváros—Vasas 5:1 (2:1.) A Ferencváros csapata Turay nélkül volt kénytelen kiállni a mérkőzésre. Az első féldobben a Ferencváros nehezen lendült a játékba, szünet után azonban kitűnő fedezetsora révén biztosan nyerte meg a mérkőzést. A tizenegyedik percben Toldi a Ferencvárosnak megszerzi a vezetést, amit két perc múlva Brunecker kiegyenlített. A 40-ik percben Toldi beállítja a féldő eredményét. Szünet után a 14-ik percben Takács, a 31-ik percben Toldi és a 41-ik percben szintén Takács gólja bebiztosítja a Ferencváros amugy sem kétes győzelmét.

Ujpest—Bocskai 1:1 (1:1.) A bajnokcsapat nem tudta megadásra készíteni a kitímően játszó Bocskai csapatát. Az Ujpest ezen a mérkőzésen mindvégig izgalmas és erős iramú volt. Az Ujpestnek a csatársora nagy csaló-

Ujzentanna: USE—Vadászi SE 6:1 (4:1.) A szépen játszó hazai csapat könnyen győzött. A vendégek 11-ből érték el a góljukat.

Szászrégen: Stop „11” (Vásárhely)—Victoria 2:1 (1:0.)

Gyulafehérvár: Mihai Viteazul—Szebeni MTE 6:0 (3:0.)

Szeben: HTV—Soimi 1:1 (1:1.)

O A Vulturii az őszi bajnok a lugosi kerületben. A lugosi kerületben vasárnapra kisorsolt Vulturii—Inainte mérkőzést a karánsebest csapat lemondta és így a lugosi bajnokság őszi fordulóját veretlenül a Vulturii nyerte 10 ponttal a 7 ponttal rendelkező LMTE előtt.

Ferdinand—Germania 1:1 (0:1.) Nívós játék keretében találkozott a két csapat és végül is az erőviszonyoknak megfelelően megosztott a pontokon. Góllövők Ludwig, illetve Pop. Bíró dr. Tarziu.

Colping—Germania II. 3:0 (1:2.) Bíró Kincs.

O Győzött a Ripensia Kolozsvárott. A Ripensia vasárnap a Romániával játszott és a hazai csapatot 3:2 arányban könnyen győzte le.

O Botrány egy aradi mérkőzésen. A Gloria s az AMTE közötti második díjmérkőzésén Steinert, az AMTE játékosát egy néző érthetetlen okból kifolyólag inzultálta. A magáról mezeledkezett ember, Radulescu, aki egyébként bíró, egy sarokrugás alkalmával Steinerhez szaladt, akit torkon ragadott és odacsapott a földhöz. Radulescut a rendőrség leigazoltatta. Az AMTE feljelentéssel élt a magáról mezeledkezett néző ellen. Vajon Radulescu súlyos közbotrány okozása hány évi kitiltást fog maga után vonni?

O Magyar amatőrbajnokság. Budapestről jelentik: 33 FC—Törekvés 3:3, BSZKART—BSE 3:1, URAK—BEAC 4:2, Postás—UTE 2:1, Elektromos—III. ker. TVE 9:0.

O Leboxoltak egy bécsi futballistát. A bécsi profibajnokság során az Austria meglepetésre 3:3-as döntetlent ért el a WAC-al szemben. A meccs botrányba fulladt, mert Hident leboxolták. A többi eredmények: Admira—Hakoah 5:0, Brigittenau—Slovan 1:0, Vienna—Nicolson 4:1, Rapid—WSC 2:1, Wacker—Florisdorf 2:0.

II. osztályu bajnokság

Hakoah—Juventus 4:1 (3:0.) A fölényben játszó Hakoah győzelme egy percig sem volt kétséges. A mérkőzés durva keretek között nyert lebonyolítást. Játék közben annyira túlfűtött volt a hangulat, hogy több ízben tettlegességre került a sor a nézők között. Ennek a botránynak a Hakoah rendezősége is szenvedő hőse volt. Gólszerzők Biboros, Deutsch, Mayer és Spierer, illetve Bozsóki. Pálkás bíró nem állt hivatásna magaslatán.

Vointa—Banatul 1:1 (0:1.) Egyenlő erők küzdelme, reális eldöntetlennel végződött. Kézdi, illetve Visoiu voltak eredményesek. Bíró Braun.

RAC Soimi 2:2 (1:1.) A mutatott játék alapján az eredmény reális. Bíró Vulpe.

Titanus—Victoria 2:0 (0:0.) Mindkét gólt 11-ből érte el az ujaradi csapat.

Egyéb aradi eredmények:

Astra villanyos, fás komb.—Géposztály válogatott 4:1 (2:0.) AMTE-pálya. Bíró Pálkás, Góllövők Mezei 2, Blaskovits, Bugariu, Sinder, Braun, Steiner, illetve Walter, Pepoli, Tyukodi, Marcin és Lepadós.

Tricolor II.—Hakoah II. 2:1 (0:1.) Bíró Fédér. Góllövők Decsov 2, illetve Rosenbach.

AMTE II.—Gloria II. 3:2 (2:0.) Gloria-pálya. Bíró Macian. Az AMTE biztos győzelmet aratott a Gloria második csapata felett. Góllövők Feja, Steiner 2, illetve Blaskovits 2.

PTT—Olimpia 4:2 (2:1.) A PTT megérdemelt győzelmet aratott a két Varjassyt nélkülöző, de egyébként komplett Olimpia felett. A posta és táviradi tisztviselők csapata nagy játékért képvisel és bizonyos, hogy affiliáltatásuk esetén komoly szerepet vinnének a második osztályu bajnokságban. Góllövők Barbu I., Mezei, Vesescu 2, illetve Comlosan 2.

Ifjusági bajnokság (I. osztály.) AMTE—Gloria 1:0 (0:0.) Bíró Burdán. Góllövő Sinder II. (11-ből.) II. oszt. Banatul—Vointa 2:1 (1:1.) Tricolor-pálya. Bíró Cristea.

Juventus—Hakoah 5:1 (1:1.) Bíró Sommer. AAC-pálya.

O Fővárosi eredmények. Juventus—Unirea—Tricolor 2:1 (1:1.) Makkabea—Sportul Studentesc 1:1 (1:0.) Olimpia—Venus 1:0 (0:0.) CFR—Voivodul Mihai 2:1 (0:1.) — A bucu-resti-i bajnokságban a Juventus 7 ponttal vezet a Makkabi (6 pont) és Unirea (6 pont) előtt.

Vidéki eredmények:

Nagybánya: Olimpia (Szatmár)—Tricolor 2:0 (1:0.)

Máramarosziget: Maramures—Nagybányai SC 3:0 (1:0.)

dást keltett, annál jobb volt a fedezetsora és védelme. A 15-ik percben Auer gólja megszerzi a vezetést Ujpestnek. A gól felrázza Bocskai csapatát; fokozatosan támad és a 41-ik percben Ormosnak sikerül kiegyenlítenie. A második féldobben mindenki az Ujpest nagy fölényét várta, ez azonban elmaradt, ehelyett a Bocskai támad többet és veszélyesebben, eredményt azonban mégsem tud elérni az Ujpest jól működő védelmével szemben. A Bocskai második féldobeli határozott fölényét misem jellemzi jobban, mint a 12:2-ös kornerarány.

Hungária III. Kerület 0:0. A Hungária csapatában ismét a halvesor kritikán aluli játéka dominált. Mindkét csapatnak voltak gólhelyzetek, azonban egyik sem tudta azokat kellőképpen kihasználni. Annak ellenére, hogy a III. Kerület pontot csipett le a Hungáriától, mégis az utolsó helyen fekszik.

Somogy—Nemzeti 3:2 (2:1.) A mérkőzés bővelkedett izgalomban és érdekes jelenetekben, végül is a határozottabb kaposvári csapat került ki győztesként az otthonában játszó Nemzeti felett. A 10-ik percben Jakube megszerzi a vezetést, majd a 29-ik percben Tunyoghi kettőre szaporítja a gólok számát. A 36-ik percben Czetényi 2:1-re javít. Szünet után Mészáros a kaposvári csapatnak újabb előnyt szerez, amire a 20-ik percben Gergely gólja felel.

Budai—Kispest 5:1 (1:0.) A Budai csapat hatalmas meglepetésre nagyarányu győzelmet ért el a Kispest ellen. A Budai csapatnak góljait Polgár (4) és Tárnok (1), míg Kispest vigaszgólját Steiner szerezte.

Sabaria—Attila 1:1 (1:0.) Egyenlő ellenfelek küzdelme reális eldöntetlennel végződött. Iglódy, illetve Körössy voltak eredményesek.

Olcsó, jó és szép bundák

mériék után, a legújabb modellek szerint Szombaton csak este nyitva.

NEULÄNDER E.

szücsnél, FISCHER ELIZ-palota. — Szörmék legolcsóbb beszerzési forrása. — — CONSUM R. T. tagja.

Az aradi Kölcsey Egyesület jubiláris közgyűlése

Fischer Aladár ünnepi beszéde — Beszámoló az eddigi munkásságról — Új tagok a választmányban — Pázsitny Bonaventura dr. a Kölcsey Egyesület társelnöke

Az aradi Kölcsey-Egyesület félszázéves értékes kulturműködésre néz vissza. Vasárnap délelben tartotta meg a Kulturpalota kistermében ötvenedik közgyűlését a Kölcsey-Egyesület, melyen elhatározták, hogy ezt a szép kulturállomást november 15-én ünneplik meg, mikor a Kölcsey-Egyesület ideai szezonjának első felolvasó délutánját rendezi.

Az ötvenedik közgyűlést Fischer Aladár emelkedett hangú ünnepi beszéde nyitotta meg. Az értékes erökre utalt, amelyek a Kölcsey-Egyesületet létrehozták, az elődök kiváló munkájára a társadalmi közművelődés terén, majd kifejtette, hogy az ötvenéves egyesület kiváltott kulturpolitikai szerepet a nyilvánítság elvé, rövid lehet beszámolójában. A jelentős szerint az elmúlt évben 20.000 lej értékű könyvvvel gyarapította a Kölcsey-Egyesület tagjai által díjmentesen használható könyvtárát. Azután kitért a főtitkár a Kulturpalota nagytermében rendezett vasárnap délutáni előadásokra, melyeknek hívóját dr. Krenner Miklós, özv. Wittauschek Lajosné, Téthy József, Szabados Árpád, Fischer Antal, Faragó Boriska, Lászlóné-Prohászka Elvira, dr. Falus Lajos, Timkó Margit és Scherhag Ernő az „Ifjusági Kamarazene-együttes” élén közreműködésükkel emelték.

A nagyváradi Szigligeti-társaságból dr. Németh Gyula, Zagoni Dezső, Bodnár Mária, Marót Sándor, Papp Lajos, Peredy György irók vendégzerepeltek. Dr. Szedlák Ödön, Zimmermann Ferenc, dr. Goldzieher Albert, dr. Balogh Ernő, Károly Sándor hírlapíró, Darvas Ernő színművész, F. Molnár Erzsébet, dr. Ungár Imre, dr. Gárdos Oszkár, Weisz Arnold, dr. Werner Sándor, Beleznyay István festőművész, dr. Olosz Lajos, Szántó György író, Brandeis Adél. Szentimrey Jenő is közreműködtek.

A főtitkár ezután részletes beszámolt arról a 42 irodalomtörténeti előadásról, melyet a Kölcsey-Egyesület az Iparos-Otthonban ren-

dezett, majd az „Anyák Iskolája” című előadássorozatról, melynek nagyérdemű előadói voltak: dr. Roth Marcell, dr. Hersch Andor, dr. Goldschmidt Lipót, dr. Szedlák Ödön, dr. Windholz Béla, dr. Balogh Ernő, Prohászka Elvira, Pataki Veronika, dr. Reusz Miklósné, dr. Rácz Sándorné, dr. Lakács Jenő és Fischer Aladár.

Szóllósi István főtitkár végül igaz fájdalomtól áthatott beszédben emlékezett meg Vas Gusztáv korai haláláról. Majd nagy tetszéssel fogadott jelentését azzal fejezte be, hogy az ut, az egyesület utjára fölfele vezet a kultúra magvetésének dombjára. A közgyűlés élénk helyettes fogadta Bérczy Lajos pénztáros je-

lentését és költségvetési javaslatát, végül Fischer elnök javaslatára egyhangúan megválasztották Pázsitny Bonaventura dr. minorita rendfőnököt az egyesület társelnökévé. A megüresedett választmányi helyeket Dömötör Bertalan, özv. Grosz Izsóné, Göbl Alajos, dr. Hersch Andor, dr. Issekutz István, Issekutz Géza, dr. Lócs Rezső, Macskássy Zoltán, Muzsnay Géza, dr. Palágyi Lajos, Lászlóné-Prohászka Elvira, Rácz Sándorné, dr. Szedlák Ödön, dr. Széll Lajosné és dr. Windholz Béla töltötték be.

Az indítványok során Blédy Géza felhívta az egyesület figyelmét arra a szép kulturműködésre, melyet Janovics Jenő dr. Kolozsváron a klasszikus színművek előadásával végez hosszú évek óta és reményét fejezte ki, hogy most mint az aradi színház igazgatója az aradi közönségnek is alkalmat fog adni a klasszikus darabok élvezésére. Dr. Prohászka László köszönetet mondott a Kölcsey-Egyesület elnökségének az alegsabályok kívánalmain jóval túlterjedő alapszabályok munkájáért, s ezzel a közgyűlés le is zárult.

Döntő fordulat előtt

A letartóztatottak a legfőbb Semmitőszékhez felebeztek fogvatartásuk ellen — Szordán dől el: bűnügy-e a feketeszesz, vagy csak kihágás?

A Semmitőszék állásfoglalásától függ a vizsgálat további menete

Az aradi, valamint az egész országra kiterjedő feketeszesz-panama érdekes fordulat előtt áll. A döntést ebben az ügyben a legfőbb Semmitőszék mondja ki s a legmagasabb igazságügyi fórum állásfoglalása elé érhető érdeklődéssel tekint az ország közvéleménye. A nagyváradi ügyészség — mint ismeretes — közel tíz gyanúsítottját tartóztatta le a feketeszesz-panamának, akiknek további fogvatartása felett a közelmúltban döntött a nagyváradi törvényszék. A bíróság a letartóztatottak szabadlábra helyezése mellett döntött. Az ügyészség felfolyamodása folytán került az ügy azután a táblához, ahol I. Th. Florescu. volt igazságügyminiszter védte a vádlottakat, akik közül azonban csak egynéhányat helyezett a tábla szabadlábra.

A letartóztatottak most a legfőbb Semmitőszékhez felebeztek a táblai döntés ellen és kérték, hogy a Semmitőszék állapítsa meg, bűnügyet képezett-e az, hogy feketeszest hoztak forgalomba, vagy pedig csak egyszerű kihágást, amelyért bírság a legnagyobb büntetés.

A Semmitőszék szordán tárgyalja a feketeszesz-ügyben Nagyváradon letartóztatottak

felfolyamodását és ezen a tárgyaláson dönt arra vonatkozólag, hogy bűnügy-e a feketeszesz gyártása. Amennyiben a letartóztatottak szabadlábra helyezését elrendeli, úgy valószínű, hogy az egész feketeszesz-panama nyomozása merőben más fordulatot vesz.

Ludosan Miklós vizsgálóbíró, akivel beszélgetést folytattunk a várható új fordulatra vonatkozólag, azt az álláspontját szerezte ismételtelen le, amelyet az ügyben már kezdetől elfoglalt, hogy a feketeszesz forgalombahozatala a szesz törvények rendelkezése szerint csupán kihágást képez. Mivel az eddigi nyomozás csak olyanokat juttatott az ügyészségre, a kikre csupán azt lehetett rábizonyítani, hogy a szeszt forgalomba hozták, de nem gyártották, tehát lehetnek csakis bírságot lehet kiróni, de nem lehet bűnügyet felfedezni.

A Semmitőszék szerdai állásfoglalása mindenesetre döntő befolyást gyakorol a vizsgálat további folyamára.

Öngyilkossági kísérlet az aradi rendőrségen

Egy idegbajos urileány tragédiája.

Különs uccai botrány játszódott le vasárnap délelben a Str. Bratianu (volt Weitzer János-uccában.) A déli órákban az uccában megállott egy bérkocsi és abból egy rendkívül izgatottan viselkedő leány ugrott ki, aki k'abálni kezdett és érelyesen követelte a kocsiistól, hogy bajtson tovább. A szokatlan lármára csakhamar nagy tömeg verődött össze, majd előkerült egy detektív is, akinek a kocsi elmondta, hogy a felrúgóan viselkedő leány már a kora délelőtti óráktól kezdve kocsiháztartja magát és mivel ő már megunt a dolgot, nem akarta tovább vinni a leányt, aki erre nagy botrányt csapott.

A detektív előállította az izgatott nőt a rendőrségre, ahol megállapították, hogy Moser Ilonának hívják nagyváradi urileány, aki súlyos idegbajban szenved. Az urileány kihallgatása után egy őrizetlen pillanatban kirohant a folyosóra és le akarta magát vetni az emeletről. Öngyilkossági szándékát azonban Mihajlovits Mihály, a bünyügyi osztály titkára akadályozta meg, aki éppen abban a pillanatban kapta meg, amikor már az urileány lendületet vett, hogy a korlátot keresztülvesse magán. A szerencsétlen urileányt egyelőre a kórházban helyezték el.

Mozdony és tehervonat összeütközése az aradi állomáson

Mindkét mozdony súlyosan megsérült — A kár többszáz ezer lej — Emberéletben nem esett kár

Nagyszabású vasuti karambol történt vasárnap reggel az aradi állomáson, amely könnyen végzetes következményekkel járhatott volna. Bár a vizsgálat még nem fejeződött be, a körülmények arra mutatnak, hogy a karambol sajnálatos véletlen következménye.

Reggel fél kilenc órakor egy Erdélyből jövő tehervonatot tolattak át egy holtvágányra. Ugyanebben az időben váltott pályát egy Curfici felől jövő tolatómozdony. A tehervonat és a mozdony utjai kereszteződtek, a tolatómozdony vezetője azonban úgy gondolta, hogy mégis sikerül a vonat előtt a sínen áthaladnia. Ezzel szemben a vonat és a mozdony majdnem egyidőben érkezett az átváltás helyére és a két mozdony, amely összeütközött, továbbá a tehervonathoz tartozó szerkocsi és egy tüzfűzővel telt vagon kiugrottak a sínekből. Szerencsére a mozdonyvezetők, továbbá a vonaton

tartózkodó vasutasok előre látták a veszedelemet és sikerült még idejében leugraniok a vonatokról. Ilyenformán emberéletben nem esett kár, de a két mozdony, továbbá a kisiklott vagon súlyosan megrongálódtak.

A karambol következtében a sínek is meggörbültek, úgy hogy a forgalom hosszú ideig lehetetlenné vált. Így a nem sokkal később érkező expresszvonat kénytelen volt a nyílt pályán megállani és az egész személyforgalom lényeges késedelmet szenvedett. A vizsgálat megindult a kár felbecsülésére és annak megállapítására, hogy a karambolért terhel-e valakit felelősség. Az anyagi kár nagy, az egyik mozdony tengelye eltört, ami egymagában véde is több mint száz ezer lej kárt jelent. Minthogy mindkét mozdony hasznavehetetlenné vált és az egyik vagon is összetört, a kár többszáz ezer lej tesz ki. A vizsgálat a karambol ügyében folyik.

Táncestély Újszentannán

A közigazgatási tisztviselők mulatsága.

Kitünően sikerült jótékonycélu táncestélyt rendeztek vasárnap este az újszentannai járás közigazgatási tisztviselői dr. Rosu Vasile főszolgabíró és neje védnöksége alatt. A táncestélyen nagyszámú előkelő közönség jelent meg, akik egy kitűnő zenekar hangjai mellett egészen a reggeli órákig ropták a táncot. A jól sikerült táncestélyért a védnökökön kívül *Lercan* felsősímándi és *Hettmann* újszentannai jegyzőket, mint főrendezőket illeti meg minden elismerés. Külön ki kell emelnünk *Christ Mihály* zimándujfalui jegyzőt, aki a cigányvaidá nehéz tisztségét látta el közmegegyezésre. A táncestélyen megjelent hölgyekről a rendezőség a következő névsort állította össze: Dr. Rosu Vasilené, védnökőné, Bradean Zenoviené, Dr. Baloghné, Iancu Vasilené, Hui sziguranca-komiszárné, Frank Nándorné, Gálffy Lajosné, Ackermann Sebőné, Mandl Antalné, Hettmanné, Petrisorné Mandl Jakabné, Adelman Jánosné, Radu Enéné, Steiner Izidorné, Kovács Gizi, Zimmermann Gizi, Ardelean Livia Epure tanárnő, Demkó Manvi, Martits Károlyné, Adelman Babi, Dudás tanárnő, Bika Baba, Kack Boriska, Lutz Romi, Kohn Baba, Revilák Irén, Marossy Erzsébet.

Színház — Irodalom — Művészet

Schratt Katalin asszony műkincseit elárverezik

I. Ferenc József meghitt barátnőjének hátrahagyott butorai kerülnek árverés alá.

Érdekes árverésre készül Bécs antiquitásokat kedvelő közönsége. Csütörtökön kerül árverésre egy műzsléssel berendezett és történelmi emlékekkel megtöltött villa Bécs mellett. Ischlben. Kalapács alá kerülnek butorok, szőnyegek, festmények, szobrok és más értéktárgyak, amelyek Ausztria és a Habsburg-dinasztia ragyogásáról, fénykoráról hosszú ódákat tudnának mesélni. A nemrég elmúlt évtizedek legünnepeltebb színésznőjének, I. Ferenc József meghitt barátnőjének, a bécsi udvari színház ragyogó diványának hátrahagyott butorait kerülnek eladásra.

Bizonyos diszkrecióval számolnak be erről a bécsi lapok, nem írják ki a villa egykori bérletiének nevét.

Mintha földézné a régi bécsi várszínház egy párbeszéd-vigjátékát: Terézia-korabeli butorok, politurozott díófa-íróasztal, komódok, Cseresznyefából készült garderohe-szekerűvek, ágyak, amelyeket H. József császár készíttetett, mielőtt megvitotta a Burgtheatert. *Háromszázhatvan műtárgy kerül Schratt Katalin asszony tulajdonából árverésre.* Reminiszcenciák egy letűnt korról, egy ünnepeit színésznőről, akiről ma már csak a krónikások beszélnek s akinek képe már csak a várszínház függönyén látható.

Az árverésnél eltekintenek az eddigi szokásoktól és nem a becslésként megállapított árak felének kikiáltásával kezdik az árverést, hanem tekintetbe véve a mai viszonyokat, az érték egyötöde lesz a kikiáltási ár. Az osztrák főváros műkereskedői és a külföldi antikváriusok és műgyűjtők szép számmal érkeztek Ischlbe, hogy résztvegyenek a Dorotheum-villa berendezésének árverésén.

* **Hunyadi Sándor új darabjának sikere.** Két erdélyi író darabját mutatták be szombaton este a magyar főváros közönségének. Hunyadi Sándor „Pusztai szél” című drámáját a Vigszínház hozta ki elsőrangú szereposztásban, parádés előadással. A dráma a betyárvilág régi romantikáját varázsolta a Vigszínház színpadára. Tiszta, zamatos magyarságával és alakjainak husból-vérből való megformálásával Hunyadi Sándor most is elérte a mégéremelt sikert, bár nem írta meg a „Pusztai szél”-ben a második „Feketeszáru cseresznyét”, mint ahogy elvárta tőle a közönség is, meg a sajtó is. A második erdélyi premiert Indig Ottó „Torockói menyasszony”-a volt. A Belvárosi Színház adta elő Indig Ottó vigjátékát, mely várakozással nagy sikert ért el. A kritika a legelismerőbb hangon nyilatkozik a „Torockói menyasszony”-ról.

A Credit Rt. viharos közgyűlésén kimondották a részvénytársaság likvidálását

Heves vita az igazgatóság felmentése körül — Ellentétek a likvidáló-bizottság miatt — Megtámadják a közgyűlés határozatait —

Vasárnap délelőtt folyt le a Credit R.-T. rendkívüli közgyűlése, amelynek tárgysorozatán a részvénytársaság likvidálása és az igazgatóság felmentése szerepelt. A közgyűlésen rendkívül izgatott felszólalások hangzottak el és több tag erélyes támadásban részesítette a vezetőséget. *Zima Tibor* a részvénytársaság elnöke nyitotta meg a közgyűlést, aki ismertette a tárgysorozatot és kifejtette, hogy annak ellenére, hogy a társaság nyereséggel dolgozott, a mai súlyos viszonyok miatt a *vezetőség helyesebbnek tartja a részvénytársaság felszámolását.* Az egybegyűlt tagok egyhangúlag elfogadták az indítványt és kimondták a Credit R.-T. likvidálását, majd pedig módosították az alapszabályok két paragrafusát, még pedig oly értelemben, hogy a cég ezentul a „Credit R.-T. felszámolás alatt” nevet viseli és hogy a céget ezentul a felszámoló-bizottság két tagja jegyzi.

Addig, amíg a likvidálás kérdése körül egyhangú volt a tagok véleménye, a felmentvény megadása körül differenciák támadtak és ezzel kapcsolatban többen élesen támadták a vezetőséget. Ugyancsak nem tudtak megegyezni a likvidáló-bizottság névsora fölött sem. Az igazgatóság ugyanis a következő névsort terjesztette elő: *Angele Jenő, Feiner Farkas, Fuchs Nándor, Fekete Rezső, Goldstein Lajos, Hartmann Kálmán, Moskovitz József, Szénássy János, Adler Dániel.* Az elégedetlenek mindenekelőtt azt követelték, hogy mutassa be először az igazgatóság a részvénytársaság mérlegét, mivel addig, amíg a társaság működése számadatokkal nincsen alátámasztva, a felmentvényt nem adhatja meg. Kifogásolták a likvidáló-bizottság névsorát is, mivel sokan arra az álláspontra helyezkedtek, hogy a bizottságban olyanoknak kell résztvenniük, akik anyagilag a legnagyobb összegekkel vannak érdekelve. Az igazgatóság ekkor listát terjesztett elő, amelyben feltüntette, hogy Angele Jenő 110 ezer, Feiner Farkas 200 ezer, Fuchs Nándor 90 ezer, Fekete Rezső 40 ezer, Goldstein Lajos 48 ezer, Hartmann Kálmán 40 ezer, Moskovitz József 200 ezer, Szénási János 180 ezer, a *Meisl* és *Adler*-cég pedig 150 ezer lejjel van érdekelve. Kimutatta az igazgatóság azt is, hogy azok, akik régebben kiléptek a

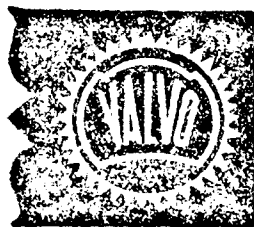
Creditből, átlagban véve követeléseiknek 86,3 százalékát, míg a jelenlegi tagok csak 63 százalékát kapták meg.

Egymásután szóltak hozzá a tárgyhöz *Angele Jenő, Schutz Jakab, Balasi József, Zilahy Zoltán,* akik mindannyian azt hangoztatták, hogy nem arányosan történtek kifizetések és amíg egyesek 77, sőt 80 százalékot is kaptak, vannak olyanok is, akik követeléseiknek 36 százalékát kapták csak meg. Olyan likvidáló-bizottság megválasztását indítványozták, mely nem a jelenlegi vezetőségi tagokból alakult és aggályukat fejezték ki aziránt, hogyha most megadják a felmentvényt az igazgatóságnak, úgy az a jövőben minden felelősséget elháríthat magáról. *Salamon Béla dr.* felvilágosította az elégedetlenkedőket, hogy a megadott felmentvény ellenére az igazgatóság úgy jogilag, mint büntetőjogilag felelős marad. Mivel erre vonatkozólag nem tudtak megállapodásra jutni, Angele Jenő szavazás elrendelését kérte, amit Zima Tibor meg is tett, ugyanakkor azonban kijelentette, hogy a névszerinti szavazásban úgy az alapszabályok, mint a törvény értelmében csak azok vehetnek részt, akik nyolc nappal a közgyűlés előtt letétbe helyezték részvényeiket a vállalat pénztáránál.

E körül aztán újabb vihar keletkezett, mivel sokan kijelentették, hogy részvényeiket csak alig hat nappal ezelőtt kapták meg, vagy pedig azokat egyáltalán ki sem kézbesítették. A protestálás ellenére azonban az elnök elrendelte a szavazást és a közgyűlés 30 szavazattal egy ellenében kimondta a felmentvény megadását és az előterjesztett likvidáló-bizottság megválasztását. Ezzel az elnök a közgyűlést be is rekesztette, azonban a tagok tovább is egyben maradtak és izgatott hangon vitatták meg a történeteket. Főleg az ellen voltak elkeseredett kifakadások, hogy a felmentvényt a közgyűlés a mérleg bemutatása nélkül adta meg. A Credit tagjainak körében mozgalom indult meg, amelynek az a célja, hogy a tegnapi közgyűlés határozatait megtámadja és új közgyűlést hívjon össze, annál is inkább, mivel törvénytellennek tartják, hogy a mérleggel alátámasztott jelentés hiányában adták meg a felmentést. Az akció élén több aradi kereskedővel együtt a Derby cipő-üzlet áll.

* **A színház heti műsora.** Kedden, október 27-én este 8 és fél órakor: Feketeszáru cseresznye. Ötödösor, 1 számú B. bérlet. Sorozatszám 7. — Szerdán, október 28-án: Ékszerablás a Váci-uccában. (Ujdonság, először.) Fodor Lászlónak legújabb világsikert aratott vigjátéka, Kaszab Anna, Bárd Teréz, Barsi Ödön, Tóth Elek, Forgács Sándor felléptével. 2 számú A. bérlet. Sorozatszám 8. — Csütörtökön: Román előadás. Pénteken, október 30-án: Szerelmi párbaj. (Ujdonság, először.) Hatvány Lilinek, az amerikai színpadokon is szenzációs sikert aratott új darabja, Poór Lili felléptével. Burger Nusi vendégmenteje. Benes Ilona, Bárdos Klári, Barsi Ödön, Tóth Elek, Balázs Samu felléptével. 2 számú B. bérlet. Sorozatszám 9. — Szombaton, október 31-én este 8 és fél órakor. Feketeszáru cseresznye. Hatodósor, bérletszünetben. Sorozatszám 10. Szombaton éjjel negyed 12-kor: Kis Katalin. (Éjjeli előadás, kizárólag csak felnőttek részére.) Ujdonság, először. Savoir brilliáns vigjátéka. A párisi szezon legszenzációsabb ujdonsága. Poór Lili felléptével, Rendes helyárrakkal. Sorozatszám 11. Vasárnap, nov. 1-én délután 5 és fél órakor: Meddig fogsz szeretni? (Ujdonság, harmadszor). Olcsó délutáni helyárrakkal. Sorozatszám 12. Este 8 és fél órakor: Aranyóra. (Ujdonság, először.) Szép Ernőnek Budapesten 100-szor előadott óriási hatású új színiátéka, 3 számú A bérlet. Sorozatszám 13.

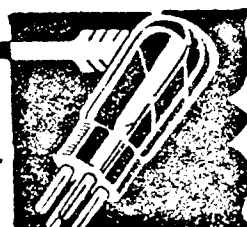
* **A budapesti színházak műsora.** Vigszínház, Szerda, csütörtök, szombat, vasárnap este: Pusztai szél. Kedd, vasárnap délután: A gyógyszerész ur. Péntek: A nagy hotel. — Magyar Színház. Egész héten minden este és vasárnap délután: Zöld bárány. Szombat és vasárnap éjjeli előadásban: A katona; A szépreményű Goethe. — Király Színház. Kedd: A „Fehér ló” nyilvános esti főpróbája, Szerda: A „Fehér ló” (először). Csütörtök, péntek, szombat, vasárnap délután és este: A „Fehér ló”. — Belvárosi Színház. Szerda, csütörtök, szombat, vasárnap este: A torockói menyasszony. Kedd, péntek, vasárnap délután: Máriusz. — Fővárosi Operettszínház. Kedd, szerda, szombat, vasárnap: Píllangó. Csütörtök, péntek: A Reinhardt-stúdió vendégmenteje: Viktória. — Új Színház. Szerda, csütörtök: Leánykérés; A kör négyesgöszítése. Kedd: Az államügyész. Péntek: Az ősi föld (először.) Szombat, vasárnap este: Az ősi föld. Vasárnap délután: Mátyás király, az igazságos (gyermekelőadás.) — Andrassy-uti Színház. Egész héten minden este: Makay Margit, Csontos, Rózsahegyi. Varieté stb. — Terézkerületi Színpad. Egész héten minden este: Rátkai, Rajna Alice, Sarkadi, Gárdonyi; Nyugatinál a helyzet változatlan, stb. — Bethlen téri Színpad. Egész héten minden este: Kabaréműsor. — Royal Orfeum. Egész héten minden este: 12 külföldi attrakció. — Steinhardt Színpad. Egész héten minden este: Októberi műsor.

HASZNALJON
RADIÓJÁHOZ
KIZÁRÓLAG

VALVO

LAMPÁT
AMELY TÖKÉLETES
VISSZAADÁST BIZTOSÍT

Romániai vezérképviselő: B. SEIDMANN, Bucuresti, Bulevardul Maria No. 30.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Nem időszerű Aradon a mintavásár megrendezése — mondotta Pacuraru Brutus, az aradi iparkamara főtitkára —

Lehetetlenséggel határos felkelteni a szükséges érdeklődést — Nem lesz, aki a deficitet fedezze — Fontos közlések a cégbejegyzésről

Arad kereskedelmének és iparának fellendítése érdekében a város vezetősége felvetette egy tavasszal tartandó mintavásár eszméjét. A tervről annakidején az *Aradi Közlöny* részletesen beszámolt és már akkor megemlítettük, hogy az interimár-bizottság, mielőtt döntene az érdekes ügy fölött, ki akarja kérni a város pénzügyi és gazdasági vezetőinek véleményét erre vonatkozólag. Egyik legutóbbi ülésén foglalkozott is az interimár-bizottság a kérdéssel és úgy határozott, hogy *mindenekelőtt a Kereskedelmi és Iparkamara véleményét várja meg és ettől teszi függővé a mintavásár megrendezését. Az Aradi Közlöny munkatársa ma felkereste Pacuraru Brutus iparkamara főtitkárát, akitől megkérdezte, hogy mi a véleménye a tavaszra tervezett mintavásárra vonatkozólag.*

— Arra való tekintettel — mondotta Pacuraru Brutus — hogy az interimár-bizottság ezzel a kérdéssel kapcsolatban a Kereskedelmi és Iparkamara véleményét is akarja kérni, a Kamara csütörtöki közgyűlésének napirendjére tűztük a tavasszal megtartandó mintavásár ügyét és ezen a közgyűlésen a kamarai tanács tagjainak módjában lesz erre vonatkozó véleményüket leszögezni és az ügyben határozatot hozni. A magam részéről csak annyit jelenthetek ki, hogy *nem tartom időszerűnek a mintavásár kérdését és annak esetleges megtartásához nem is fűzök sok reményt.* Gyakorlati szempontból ugyanis Aradon ma nincs jelentősége egy mintavásárnak. Mert mi is lehet ennek a célja? Megismertetni Arad termékeit, az aradi kereskedők és iparosok áruit az ország többi városainak lakóival, esetleg külföldiekkel és elhelyezni a termékeket. Erről pedig ma nem nagyon lehet beszélni. Arad produktumait különben is lehet beszélni. Arad *lehetetlennel határos, hogy a mintavásárra ide tudjunk csalni érdeklődőket.* Ma, amikor a ke-

reskedőnek gondot képez ezer lei előteremtése is, szinte elképzelhetetlen, hogy nagyobb összeget tudjanak áldozni egy mintavásár meglátogatására és arra, hogy ott bevásárlásokat eszközöljenek.

— De itt van a kérdésnek a másik oldala is — mondotta a kamarai főtitkár. *Az aradi kereskedők és iparosok sincsenek olyan helyzetben, hogy vállalni tudják egy mintavásár rendezésének vagy akár csak az azon való részvételnek költségeit.* A nagy kérdés tehát az, hogy ki vállalná magára ezeket a költségeket és ki fedezné a deficitet, amely a fentiek megfigyelése után nagyon valószínű. Ha mindezeket figyelembe vesszük, akkor megállapíthatjuk, hogy — bár a mintavásárt a rossz viszonyok tennék szükségessé — azt éppen ezek miatt a rossz viszonyok és mostoha körülmények miatt nem lehet megrendezni és hogy ez a kérdés most egyáltalán nem időszerű.

— Még valamit szeretnék megjegyezni — mondotta Pacuraru Brutus — bár ez nem ehez a tárgyhoz tartozik. A cégbejegyzésekről van szó. Figyelmeztetni kívánom az érdekelteket, hogy erre vonatkozólag csak azok a hírek mérvadók, amelyet az itteni céghivatal ad ki. Így tehát *nem felelnek meg a valóságnak azok a hírek sem, amelyek arról szólnak, hogy az iparosok egyes rétegeit felmentették volna a cégbejegyzés kötelezettsége alól.* A cégbejegyzés végső határideje — mint azt már közöltük — november 7. Akik eddig nem tették eleget bejegyzési kötelezettségüknek, annál is inkább jegyeztessék be minél hamarabb cégüket, mert a határidő eltelte után már úgy kezelik őket, mint újonnan alakult cégeket és ekkor *a mostani díjnak ötszörösét kell fizetniük.* Abban az esetben pedig, ha nem tudják elfogadható okkal igazolni közeledelmüket, külön pénzbüntetésben részesülnek.

A lugosi Népbank beolvad az aradi Victoriába

Érdekes pénzügyi tranzakció készül — Ha nem sikerül a fuzió, úgy likvidál a Lugosi Népbank

A Victoria Takarékpénztár R.-T. életében a közeli napokban minden valószínűség szerint érdekes változás fog beállni, amennyiben úgy tervezik, hogy a takarékpénztárba egy újabb pénzügyi intézet olvadjon bele és ezzel megnagyobbodjon a Victoria R.-T. A szóban lévő pénzügyi intézet a Lugosi Népbank R.-T., amely tegnapi tartotta közgyűlését.

A közgyűlésen a lugosi bank igazgatósága előterjesztette a Banca Victoriával való fuzió tervét, mint olyant, amelytől a pénzügyi felépülését remélik. Ugyanakkor előterjesztette az igazgatóság azt is, hogy abban az esetben, ha a fuziót nem mondják ki, úgy döntsenek a bank likvidálása fölött, amit azzal a céllal

akarnak végrehajtani, hogy akkor így olvasztassák bele a Victoriába.

Az *Aradi Közlöny* munkatársa ma érdeklődött a Victoria Takarékpénztár vezetőségénél a Lugosi Népbank közgyűlésének határozata iránt, itt azonban nem tudtak erre vonatkozólag választ adni, arra való tekintettel, hogy *Maiorescu* József, a bank vezérigazgatója jelenleg nem tartózkodik Aradon és a választ, vagyis a Lugosi Népbank határozatát előreláthatólag ő hozza magával. Abban az esetben, ha a közgyűlés kimondta a fuziót, úgy természetesen megállapították annak feltételeit, ellenkezése esetében pedig megválasztották a likvidáló-bizottságot.

Az esperanto - nyelv aradi terjedéséről

kért felvilágosítást az aradi kereskedelmi és iparkamarától a francia kereskedelmi kamarák tanácsa

Érdekes levél érkezett ma az aradi Kereskedelmi és Iparkamarához. A levelet a franciaországi kereskedelmi kamarák tanácsa küldi és abban arra kéri az aradi iparkamarát, hogy tájékoztassa az esperanto nyelvnek itteni elterjedéséről.

Az érdekes kérelmet a levélben a következőkkel indokolják meg: A franciaországi kamarák a közvélemény nyomása alatt az utóbbi időben egyre behatódóan érdeklődnek az esperanto nyelv gyakorlati alkalmazásának a lehetőségei iránt. Utóbb a kamarák egyhangúlag elhatározták, hogy elő fogják segíteni az esperanto nyelvnek a nemzetközi kereskedelmi érintkezésben való elterjedését. Ez ugyanis érthetőleg rendkívül könnyebbé jelentene a kereskedők számára, akiknek ilyenformán több eddig a kereskedelmi életben nélkülözhetetlen nyelv helyett ezután csak egyet, az esperantót kellene megtanulniok.

A franciaországi kamarák természetesen előbb világszerte érdeklődnek az esperanto elterjedésének jelenlegi állása iránt, vagyis az iránt, hogy életképesnek bizonyult-e eddig ez a nemzetközi kapcsolatok megkönnyébitésére alkotott nyelv. Éppen ezért felhívást intéztek a romániai kamarákhoz is, hogy azok az esperantonak Romániában való elterjedéséről felvilágosítást nyújtsanak. Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara, amint a kért adatokat sikerül beszereznie, azonnal megküldi a választ a franciáországi kereskedelmi kamarák szövetségéhez.

— A CFR és a villanygár pere az aradi törvényszék előtt, ismeretes az a per, amelyet a CFR aradi igazgatósága indított az aradi villanygár és a Simay-féle gőzfürdő tulajdonosa ellen. A kereset tárgyát a vállalatoknak a vasút által 1919-től 1922-ig szállított szénmennyiség-árkülönbözet képezi. Ezen a címen a villanygártól hét és félmillió lejt, a Simay-gőzfürdőtől pedig 234 ezer lejt követelt a vasút árdifferencia címén. Az ügyben most tartott tárgyalás az aradi törvényszék, amely elrendelte a bizonyítást és a folytatolagos tárgyalásra újabb határnapot tűzött ki.

Kukoricamorzsoló-, répvágó-, szecsavágó-gépeket, kutszivattyukat, használt esztergapadokat, gyalu-, chapping-, furó-, malomhenger csiszoló- és rovákoló-gépeket, „Ajax” rugós kalapácsokat és egyéb gépeket, géplakatos szerzőanyagot, készletben lévő árut és anyagot elfogadható áruban árusít az

Aradi Vasipari R.-T. Arad.

Csoda olcsóság a Ferray-uccai Gólya Aruházban! csipkékben, harisnyákban és szveterben.

Apróhirdetések

LEVELEZÉS.

Cirkot és cirokmagot
minden mennyiségben
vásárolok

ELEK GYÖRGY seprőgyár
Budapest, VI., Kartács-ucca 22.
Táviratcim: ELEKBESÉN.
Telefonszám: Budapest 921-12.

ALKALMAZÁS.

INTELLIGENS gyakorneket fizetéssel
felvesz Sándor Ferenc könyvtáza.

LAKÁS.

ERKÉLYES modern uccai négyszobás,
modern háromszobás lakások kiadók Bu-
levardul Carol 70. 3570

KÜLÖNBEJÁRATU elegánsan butoro-
zott 1 vagy 2 szobás lakást keresek nove-
mber 1-re. Fürdőszobás előnyben. Ci-
meket „Pontos fizető” jeligére az Aradi
Közlöny kiadójába kérek. 400

EGYSZOBÁS, konyhás lakás tótéren
kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadó-
bivatalában. 200

EGY-KÉTTŐS és háromszobás lakás kiadó.
Bővebbet: v. Andrassy-tér 19., a ház-
meszernél. 200

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen
közében 2 szoba, előszoba, konyhából
állólakás. Cim: Calea Banatului (v. Asz-
talos Sándor-u.) 3. 800

KETSZOBÁ, konyhás I-ső emeleti lakás
a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cim az
Aradi Közlöny kiadójában.

KÜLÖNBEJÁRATU csinosan butorozott
1 vagy 2 szobás lakást keresek nove-
mber 1-re a központban. Cimket az Aradi
Közlöny kiadójába kérek. 600

Három szoba,

előszoba, fürdőszobás lakás,
november elsejére kiadó,
volt Mikes Kelemen-ucca 18. sz.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

VALÓDI sirasz szőnyeg divántakaró,
ebédlő butor eladók. Cim az Aradi Köz-
löny kiadójában. 3610

ÚJ ÜZLETBÉRENDEZÉS jutányos áron
eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria
19., házmeztérnél.

Ruhák, kabátok festése és vegytisztítása Hoszpodár-nál

GYARI ÉS PERZSASZÖNYEGEK, férfi
és női bundák és bundabélések, szőrma-
darabok, Berger-fotelok, ebédlő, háló,
szalonberendezések, ezüsttárgyak, dísz-
tárgyak, koks és lakályhák, íróasztalok,
scheslonok, előszobafal, ebédlő asztal és
székek, zongoraszék, antik órák, éksze-
rek, intarziás és aranyozott consol tük-
rök, fali vitrinek, festmények, mosdó
service, étkező service, vaságyak, fali-
tálok, girandók, függönyök storeok, kézi-
munkák stb. stb. igen előnyös árban.
SALGONÉ bizományi üzlete,
Str. Horia No. 1. (Neuman-palota)

KITÜNO, jókarban levő 2 Hltres vas-
hordók eladók. Cim az Aradi Közlöny
kiadójában. 200

SÜRGŐSEN KERESKEM megbízóim ré-
szére 3 ajtós dió vagy mahagóni tükrös
szekrényt, keleti és helyben készített
perzsaszőnyegeket, ezüst tárgyakat, sek-
retreket, komódokat, függönyöket, szőrme
bundákat, vitrineket, könyvszekrényeket,
dísztárgyakat, márkás percellanokat. —
Kivánatra házhoz is megyek.
SALGONÉ bizományi üzlete, Strada
Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-pa-
lota. 100

Legolcsóbb tűzifa Legjobb minőségben

AUFRICHT-fatelepen
Strada Mărășești végén.

ÜZLETEK.

FÖTÉREN, a legforgalmasabb helyen
nagy üzlethelyiség azonnal kiadó. Cim
az Aradi Közlöny kiadójában.

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sar-
kánál azonnalra kiadó. Cim az Aradi
Közlöny kiadójában.

Leépített hivatalnok

keres szintén tőkével bíró **TAR-
SAT** jömenetelű üzlet átvételéhez
Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 3608

Eladó tőkebefektetésre alkalmas bérházak.

Belváros legforgalmasabb uccájában, egyemeletes üzletes bérház, 200.000 Lej bér-
jövdelemmel, 1.800.000 Lej, centrumban egyemeletes bérház 6 modern lakással,
330.000 Lej bérjövdelemmel, 2.300.000 Lej, városházától pár lépésnyire egyemele-
tes bérház 4 modern, 3 kislakással, 1.800.000 Lej ért eladók. Ezeket kívül a város
minden uccájában vannak bér és magánházak eladására megbízásaim. Megbizott:
Kiss Lajos „Uranul” ingatlanforgalmi irodája, Városházával szemben,
Bulevardul Regele Ferdinand 1. szám, I. emelet.

Helyi és vidéki költözkö-
déseknek megbízhatóan és
olcsón eszközöl

Klein Sándor

szállítási vállalata. Str. Colonel Pi-
rici (v. Vörösmarty-ucca) 3. szám.

KÜLÖNFÉLÉK.

ELADÓK: álló létra, ágybetét, könyv-
szekrény, íróasztal, esetleg komplett
férfiszoba, kilógás. alán háló új matracok-
kal. Cim az Aradi Közlöny kiadójában.
500

ALKALMI HÁZELADÁSOK!

Városházától 3 pernyi távolságra 13 la-
kású 240.000 lej bérjövdelemmel hozó I.
emeletes bérház 1.700.000 lejért. Ugyan-
ott 1×4, 1×2 szobás, alapincézett üzlet-
ház, továbbá 1×3, 1×2 és 1×1 szobás
lakású alapincézett üzletház előbbi 92
ezer lej jövdelemmel, 650.000 lejért,
utóbbi 62.000 lej jövdelemmel, 600.000
lejért. valamint egy 133 □-öles szép ház
telek 45.000 lejért. Volt Batthyány-ucca
közében bankkölcsonnel terhelt 8 la-
kású kettős bérház több üzlettel, 24 szá-
zalékos jövdelemmel, 900.000 lejért. Al-
lomás közelében 18 százalékos jövdelem-
mü kisebb bérház 2 lakás és 3 üzlettel,
380.000 lejért. Ezeket kívül több bér- és
magánházak olcsón eladók. **BOROSS-
ügynökségnél** Str. Consistorialul (Bat-
thyány-ucca) 9. szám.

EXTRAS DIN PUBLICAȚIUNEA DE LICITAȚIE

In baza recercării se vor vinde in
baza cod. com. din Transilvania, in sar-
cina oumpărătorului tardiv in preluare și
plată un dormitor complet, o cameră de
domni și 4 foteluri la licitație publică
care va fi ținută la 5 Noemvrie 1931. după
masă la ora 4, in biroul și cu interven-
ția notarului public Dr. Eugen Beleş din
Arad, Str. Brătianu No. 2, pe lângă pre-
țul de strigare de 95.400.— Lei, aceluia
care va oferi mai mult eventual și sub
prețul de strigare.

Amatorii au să depună 10% a pre-
țului de strigare ca vadium.
Condițiunile de licitație sunt depuse
in biroul notarial Dr. Eugen Beleş, iar
mobilele se pot vedea in ficcare zi de
lucru aici in Arad, Strada Seminarului
No. 12. 8606

Eladó aradi házak!

Magánház a v. Illés-uccában 2 szoba,
udvar, kert, átvehető teherrel, 110.000
lejért.

Kis bérház a v. Varjassy L.-u. közelé-
ben 7 lakó, építkezésre alkalmas telek,
27.600 jövdelemmel, 160.000 lejért.

Magánház a szerb templom környékén
2 lakásra osztható 5 szoba, fürdőszoba,
zárt folyosó, pince, elválasztható telekkel
üzleti célokra alkalmas helyiségekkel,
300.000 lejért.

Magánház a v. Mikes-u. közelében 3
szoba elő, fürdőszoba, bármilyen célra
alkalmas melléképületek, kerttel, 310.000
lejért.

Félemeletes villa forgalmas fővonalon,
teljesen új 4 szoba, elő, fürdő, cselédszo-
ba, terasz, 2 szobás szuterén lakással,
350.000 lejért.

Magánház a v. Batthyány-u. közelében
5 szoba, fürdő, cselédszobával, 420.000
lejért.

Adómentes új ház a belvárosban 2 par-
kettás, cserépkályhás szoba elő, fürdő-
szoba, pince, 4×1 szobás udvari épület,
54.000 jövdelemmel, 425.000 lejért.

Sarok üzletház a piactér közelében üz-
lethelyiség, lakás, elválasztható telekkel,
450.000 lejért.

Sarok bérház a belvárosban bérbeadott
üzletek, 3 lakás, átvehető nagy teherrel,
520.000 lejért.

Uri magánház a főtértől néhány lépés-
nyire, 5 szoba, fürdőszobával, 575.000
lejért.

Sarok üzletház a centrumban, étterem,
ívőszoba, sőtés, pince, kerthelyiség, 2
szobás lakás, frontális építkezésre alkal-
mas telekkel, 650.000 lejért.

Modern magánház a v. Széchenyi-u.
közében, 5 parkettás, cserépkályhás
szoba, elő fürdő, cselédszoba, zárt folyo-
só, pincével, 750.000 lejért.

Hatalmas bérház a vasútállomás köze-
lében 3 épületből álló, 14 bérlővel, 108
ezer jövdelemmel, 800.000 lejért.

Emeletes bérház a vasút közelében 20
lakás, üzlet, műhelybélő, 197.000 lej jö-
vedelemmel, 1 millió lejért (650.000 lejtel
átvehető.)

Emeletes bérház a v. Széchenyi-u. kö-
zében több 2, 3, 4 szobás modern la-
kással, 240.000 jövdelemmel, 1.700.000
lejért.

Kétemeletes bérház a főtértől mellett 4
üzlethelyiséggel, 2, 3, 5 szobás parkettás
lakásokkal, 260.000 jövdelemmel, 2 mil-
ió 200.000 lejért.

Telek forgalmas fővonalon, 45-55.000
lejért, a belvárosban 36.000 lejtel jövdelem-
mező, garázsszal, 160.000 lejért.

PETRAN-ügynökség, Arad, Plata Avram
Iancu (Szabadság-tér) 16.

Nagy üzlethelyiség

főtéren, a Minorita-
templommal szemben

november 1-re kiadó.

Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 250

Rádió műsor.

— Romániai időszámítás. —

KEDD, OKTÓBER 27.

Bucuresti. 13. Gramofon. 18. Motzoi-zenekar: köny-
nyű és román zene. 19.10. Motzoi-zenekar. 20.40. Gramo-
fon. 21. Rádiózenekar. 21.40. Petrescu baritonista
dalestje. 22.15. Rádiózenekar. — Budapest. 10.15. A rá-
dió házikvartettjének hangversenye. 13. Déli harangszó.
13.05. Szalonzenevari hangversenye. 5. Mesék a gyerme-
keknek. 6. „Látogatás Stein Aurél ázsiai táborában”
Bakfay Ervin előadása. 6.30. Gramofonhangverseny.
7.30. Francia nyelvoktatás. 8. „Az otthon”. Perlaky La-
jos előadása. 8.20. „A nagy riport”. Vidám hangjáték 3
részben. Majd: Pertis Jenő és cigányzenekarának hang-
versenye a Britannia-szállóból. — Bécs. 12.30. Brunner-
zenekar. 18. A bécsi női szimfonikus zenekar. 20.35.
Bécsi dalok. 22.45. Kézzongorás hangverseny. 23.35.
Dauber-zenekar. — Belgrád. 12.05. Gramofon. 13.05. Rá-
diózenekar. 19. Kávészó zene. 21. Gramofon. 23. Vo-
tósőnégyes. 23. Smetana: Az eladott menyasszony című
operából részletek. 23.50. Jazz. — Heilsberg. 17.45. Szó-
rakoztató zene. 20.30. Brahms: C-molltrió. 22.40. Zene-
kari hangverseny. — Kalundborg. 21. Óraütés, majd
Strindberg: Damaszkusz című drámája. 23.15. Moderu

operettek részletei. — Langenberg. 18. Zenekari ver-
seny. 22. Fuvólától az üstdobig. — Prága. 19.05. Gramo-
fon. 19.30. Offenbach-dalok. 20. Smetana: Az eladott
menyasszony c. operája a Nemzeti Színházból. 23.20.
Kávészó zene. — Róma. 18.30. Ének- és zenekari ver-
seny. 21.10. Gramofon. 22. Verdi: Trovador c. ope-
rája. — Varsó. 17.40. Hangverseny. 18.35. Szimfonikus
zene. 21.15. Népzene. 24. Tánczene.

SZERDA, OKTÓBER 28.

Bucuresti. 13. Gramofon. 18. Rendőrzezenekar. 20.40.
Gramofon. 21. Massenet: Manon c. 5 felv. operája, gép-
zene. — Budapest. 10.15. Gramofonhangverseny. 13. Dé-
li harangszó. 13.05. Kóczé Gyula és cigányzenekarának
hangversenye. 5. Péczely József novellái. 6. Kazinczy
mint államfogyó a Margitszigeten. 7.40. Olasz nyelvok-
tatás. 8.10. A Magyarországi Munkásdalgyűjtemény Szö-
vegsége hangversenye. 9.10. A „Világpolitika” sorozat

Akinek a gyomra fáj, vagy bél-
működése megrekedt, vagy gyomor-
égése van, az igyon természetes

Bikszádi vizet.

Számos egyetemi tanár által
ajánlva. — Mindenütt kapható.

IV. része. 9.40. Kamarazene-est a Magyar Vonóstrió
közreműködésével. Majd: A Fejes szalonzenekar és Hor-
váth Gyula cigányzenekarának hangversenye. — Bécs.
12.30. Sáving zenekar. 13.40. Gramofon. 17.50. Barokk-
zene. 19.55. Egyházi hangverseny. 23. Bauer zenekar.
— Belgrád. 11.30. Gramofon. 13.05. Rendőrzezenekar. 17.
Gramofon. 18. Cseh nemzeti dalok. 18.30. Rendőrzene-
kar. 21. Prága. — Heilsberg. 17.30. Szórakoztató zene.
20.30. Spiakovszki Jász zongoraversenye. 21.35. Reidet:
A vidám cirkefogók c. bohózat. 22.35. Königsbergi
vonósőnégyes. 10.30. Tánc zene Berlinből. — Langenberg.
18. Zenekari hangverseny. 21. Szórakoztató zene. 24. H-
esti zene. 24. Jazz. — Milano. 18. Gramofon. 18.10. Szim-
fonikus. 20.15. Vegyes zene. 20.45. Gramofon. 22. Szim-
fonikus hangverseny. A hangversenyen Takács János
működik közre. — München. 20.30. Verdi: A végzet hat-
alma című operája a Nemzeti Színházból. Utána szó-
rakoztató zene. — Riga. 23. Mozart: Figaro házassága.
— Róma. 18.30. Vegyes hangverseny, 22. Nagy szimfo-
nikus ének- és zenekari verseny.

A szerkesztésért
STAUBER ISTVAN
felel.